

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 161. szám.
Szerda, 1937. július 21.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Tizennégy kínai hadosztály megindult az északkinai tartományok védelmére!

Népszöveiségi körökből jelentik: „Kedvezőn hangulat fogadná Genfben, ha rendkívüli népszöveiségi tanács összehívását kérné a kínai kormány...” — Megindult a japán imperializmus gőzhengere
Csang-Kai-Sek „az utolsó csepp vérig” megvédi Kína határait

TOKIÓBÓL jelentik: Japán vezető katonai körökben kedden az a határozott vélemény alakult ki, hogy sem Kínában, sem Japánban nem lehet megállítani a már működésbe hozott hadigépezetet. Hír szerint Kína belsejében kiűrtették az összes konzulátusokat. Japánban lázasan folyik a mozgósítás és 48 kerületben megkezdődött a sorozás, hogy a Mikádó parancsára ötmillió katona álljon zászló alá. Az Észak-Kínában állomásozó japán csapatok főparancsnoka a kínai kormány nyilatkozatára vonatkozólag kijelentette, hogy máától kezdve teljes akciószabadsága van és minden szükségesnek látszó intézkedést meg fog tenni a japán érdekek védelmében.

Megindult feltartóztathatatlanul a háboru gépezete!

Hivatalos körök jelentése szerint a japán kormány elutasította a kínai ellenjavaslatokat. Az északkinai japán csapatok parancsnoka kijelentette, hogy ennek következtében visszanyerte cselekvési szabadságát és ennek megfelelően fog cselekedni. A japán csapatok tegnap reggel elfoglalták Tiencsin főpostáját. Pekingnek japán csapatok által történő körülzárása egyre tart. A város körül több helyen a japán és kínai csapatok között csetepaték folytak le.

Tiencsinből érkezett távirat szerint a Lukaciuban lévő kínai csapatok tegnap délután öt órakor megkezdtek a tüzelést a japán előőrsökre.

Japán katonai körökben azt tartják, hogy sem Kína, sem Japán nem tudja már megállítani a megindult harci készülődéseket. A japán kormány rendeletére a kínai területen lévő összes japán konzulátusokat bezárták. Japán negyvennyolc körzetében soroznak, hogy a japán császárnak ötmillió ember álljon rendelkezésére.

A japánok mérgeztették el a helyzetet

A Deutsches Nachrichten Büro jelenti, hogy a japánok ultimátumát Sung-Cse-Yuan tábornok, Hopei és Csahar tartományok kormányzója vette át. A japánok most újabb követelésekkel léptek fel és írásbeli semlegességi nyilatkozatot óhajtanak Hopei és Csahar tartományok politikai tanácsának elnökétől arra az esetre, ha Japán háborút kezdené a nankingi kormánnyal.

A nankingi központi kormány átnyújtotta a japán emlékiratra adott válaszát a japán nagykövetnek. A válaszban a nankingi kormány visszautasít minden olyan japán követelést, amely a kínai köztársaság területi jogait, vagy szuverenitását érinti. Ilyen követelésnek minősíti a nankingi kormány Hopei tartományban a demilitarizált területsáv kibővítése és a kínai katonai parancsnok hatáskörébe való beavatkozást.

Csang-Kai-Sek: „Védekezünk az utolsó csepp vérig”

Sanghaiból jelentik, hogy Csang-Kai-Sek marsall fogadta a sajtó képviselőit és a következő nyilatkozatot tette előtük:

— A háboru vagy béke most már egyedül Japántól függ. Ha megengedném azt, hogy területünkön csak egy négyzetcentiméternyi is elvegyenek, hazám ellen megbocsáthatatlan bünt követnék el. A lukaciai incidenst úgy kell megoldani, hogy abból Kína politikai és területi

sérthetlensége érintetlenül kerüljön ki. Hopei és Csahar tartományok politikai renasztérént — ahogyan azt a nankingi kormány megállapította — nem szabad megváltoztatni. A nankingi kormány által kinevezett tartományi képviselőket nem szabad elmozdítani. A 29. hadseregnek

CSANG-KAI-SEK

továbbra is meg kell tartani azokat az állásokat, amelyeket eddig elfoglalt.

— Gyenge nemzet vagyunk, de utolsó csepp vérig fogjuk védelmezni nemzetjé létünk jogát. Nem keresünk háborút, de a támadásokat

nem hagyjuk válaszolatlanul. Szükséges, hogy a nemzet megértse, hogy a kormány a védelemhez szükséges intézkedéseket fogantositott és meg kell értenie azt is, hogy ha megindul a háboru, azt a végtelenségig kell folytatnia.

Sung-Cse-Yuan tábornok tegnap Tiencsinbe érkezett, de nem adott nyilatkozatot az újságíróknak. A tábornok ezután folytatta útját Peking felé. Alighogy elindult a vonat, mely a tábornokot vitte, Sung-Cse-Yuan tábornok meg egyezett a japán katonai hatóságokkal. Tegnap délután erről a meg egyezésről Nankingban még mitsem tudtak. Nankingi körökben a helyzetet még mindig igen feszűtnek tartják. Minden attó függ, hogy Japán milyen álláspontot foglal el a nankingi kormány válaszával szemben.

Nankingba érkezett hírek szerint az utolsó huszonnégy órában Sansaikuanból három-ezeröttszáz japán katonát indítottak el, akik már át is léptek az északi kínai tartományok határát.

Kifejlődtek már egymással szemben a katonai arcvonalak

A távolkeleti helyzetben ma már két front tapasztalható. Az egyik a diplomáciai tárgyalások fonala, amely eddig még nem szakadt meg teljesen, a másik pedig

a katonai arcvonal, amely mindkét oldalon végleg kifejlődött és amelynek vonalán már megkezdődtek a kisebb összeütközések.

A tegnap átnyújtott kínai válasza a japán kormány ma újabb jegyzékkel felelt, amelyet ma a reggeli órákban nyújtott át a nankingi japán nagykövet a központi kormány külügyminiszterének. Ez a jegyzék teljesen rövid és felszólítja benne a japán kormányt a kínai központi kormányt, hogy ne zavarja az északkinai megállapodásokat, hanem hagyja azokat helyben és maga is járuljon hozzá azokhoz.

A kínai kormány önmaga akadályozza meg a békés kiegyezést abban az esetben, ha az északkinai tanáccsal kötött szerződéseket megszegi.

Emnek a jegyzéknek átnyújtása után a japán

nagykövet visszahajtatott a követségre és néhány óra múlva úgy a nagykövetség, mint a japán konzulátus egész személyzetével együtt elhagyta a kínai központi kormány székhelyét.

A Domei távirati iroda jelenti Nankingból, hogy Kína japán katonai attasé a nankingi külügyminiszternek átnyújtotta a japán kormány utolsó figyelmeztetését az északkeleti helyzet megoldásával kapcsolatban. A japán kormány a kínai csapatok azonnali visszavonását és a kiküldött repülők visszarendelését követeli.

Az Evening Standard úgy tudja, hogy a japán katonai attasé által átnyújtott utolsó figyelmeztetésre adott kínai válaszból a nankingi kormány azt hangoztatta, hogy Kína kénytelen önvédelmi intézkedéseket fogantatni, de fenn akarja tartani a békét és ezért azt javasolja, hogy a két fél közös megegyezéssel tüzzön ki határidőt a hadmozdulatok megszüntetésére és a haderőknek az incidens előtti állásokba való visszavonulására.

A kínai kormány hajlandó a japán kormánnyal azonnal diplomáciai tárgyalásokat kezdeni.

A helyi uton elintézhető kérdésekben elért megoldások a kínai nemzeti kormány jóváhagyására szorulnának.

Hivatalos japán körökben úgy tudják, hogy az északkeleti japán helyőrségek kénytelenek lesznek „erélyes” rendszabályokat fogantatni, ha az ezen környéken összpontosított csapatok nem szüntetik meg a japánok által törvénytelennek minősített működésüket.

Japán katonai erősítések érkeztek Mandzsuriába

A Times sanghaji jelentése szerint a japán csapaterősítések már megérkeztek Mandzsuriából Kinába. A peking—hankau vasutvonal mentén 8 kínai hadosztályt, tehát összesen 120.000 embert táboroztatnak és 30.000 katonát Pekingben helyeztek el. További 6 nankingi hadosztály utban van. Délután a nankingi kínai kormány utasította az északkeleti csapatok vezetőit, hogy haladéktalanul tüzeljenek a japán repülőkre, ha azok közelednének a kínai állások felé.

Népszövetségi körökben egyébként valószínűnek tartják, hogy a kínai kormány haladéktalanul a rendkívüli népszövetségi tanács összehívását fogja kérni. Ezzel szem-

ben férfi körökben nem fogadják kedvezően Kína szándékát, mert a tanácsülés megtartását a jelen körülmények között nem tartják célravezetőnek.

Angol csapatokat rendeltek át Kinába

Londonból jelentik: Honkongból érkezett hírek szerint az ott állomásozó angol csapatokat sürgősen Kinába szállítják. Az angol gyalogságból, tüzérségből és több repülősztagból álló haderőt Sanghaji-Van mellett szállítják partra. Az angol csapatokat a különböző angol kolóniák és követségek védelmére használják fel.

Izgalom a jugoszláviai közéletben a konkordátum megszavazása miatt

A rendőrök leütötték a sabáci püspököt, aki a konkordátum ellen tüntetőket vezetett Belgrádban

Belgrádból jelentik: A konkordátum körül folyó vita igen izgatott hangulatot teremtett Jugoszláviában. Az ortodox hívők nagy többsége a konkordátum ellen van, míg a kormány és annak pártja ennek a fontos kérdésnek elintézését kívánja. A hangulat nemcsak a szkupstinában, hanem a lakosság körében is igen izgatott és csak annak tudható be azok az incidensek is, amelyek tegnap játszódtak le a jugoszláv fővárosban.

Varnava görög keleti pátriárka, a pravoszláv egyház feje tudvaleg sulyos beteg. Tegnap az összes jugoszláviai görögkeleti pravoszláv templomokban, így a beigrádi székesegyházban is könyörgő istentiszteletet tartottak a pátriárka felgyógyulásáért. A rendőrség tudomást szerzett, hogy a székesegyházi istentisztelet után a hívők tüntető körmenetre készülnek. Más körülmények között a körmenetet megengedték volna, de tekintettel a konkordátumi tárgyalások által szült izgatott hangulatra, most nem engedték meg azzal az indokolással, hogy a tüntetést a kommunisták a maguk céljaira használhatják ki. A székesegyház előtt erős rendőrkordon állott fel és amikor a mise végeztével a lelkészek Stankovics Simon sabáci püspök vezetésével megindultak kifelé, a rendőrök kordonja átengedte a lelkészeket, de a hívőket visszaszorította a székesegyház kertjébe. Nem messze a székesegyháztól egy

másik, az előbbinél még hatalmasabb rendőrkordont állítottak fel, amely már a lelkészeket sem engedte keresztül. Ez ellen az uccán összeseregülő hívők tiltakoztak és követ dobáltak meg a rendőröket, akik gummitokkal támadtak a tömegnek. Vad verekedés támadt, amelynek folyamán Stankovics püspököt az egyik rendőr oly erősen ütötte föbe botjával, hogy a püspök elájult.

A szkupstinában tegnap kezdődött meg a konkordátum vitája. A képviselőknek az a csoportja, amely a konkordátumot ellenzi, igen harcias hangulatban volt. A kormányparti előadó felszólalása közben az ellenzéki képviselők hangosan tüntettek, majd a miniszteri padsorok felé rohantak, úgyhogy az elnöknek fel kellett függeszteni az ülést. A hangulat egész Belgrádban olyan izgatott, hogy a rendőrséget riadó-készültségbe helyezték.

A szkupstina keddi ülésén ellenzéki képviselők interpelláltak a hétfői események miatt. Támadták a beigrádi rendőrséget, amely szerintük hamis hivatalos jelentést adott ki az eseményekről. Simon sabáci püspök állapotáról orvosi látéletet tettek a Ház asztalára, amely szerint a püspök koponyaakapi törést és agyrázkódást szenvedett. Állapota sulyos, de nem életveszélyes. Belgrádban kedden újabb tüntetések voltak. A rendőrség a tömeget szétosztotta.

Mado mosolya

Irtá: ANTOINE DE COURSON

Max észrevette, hogy az idegen minden reggel ugyanabban az órában megy el a ház előtt és felnéz Mado ablakára. Mado ilyenkor mindig szét-huzta a függőnyt és többnyire rámosolygott az idegenre. Max sohase mert megjegyzést tenni az idegenre. Hiszen olyan különös körülmények között ismerkedtek meg, olyan gyorsan házasodtak össze: kénytelen volt belenyugodni, hogy felesége multjában titkok vannak. Mégse tudott beletörődni a különös idegen megjelenésébe. A titkos férfi nem volt fiatal, járásán és öszülő haján látszott, hogy megviselte a kora, öltözékén pedig látni lehetett, hogy aligha gazdag ember. Vajjon Mado még akkorról ismerte-e, mikor nem volt a felesége? És mióta látja viszont? Visszaemlékezett arra, hogyan lett Mado a felesége... néha óvatossá kérdéseket is intézett hozzá; de Mado mindig így felelt: „Mire jók ezek a kérdések, mikor tudod, hogy most csak te számítasz. Az idő, amelyet nélküled töltöttem, nem számít. Ma te töltöd be az életemet.”

Vidéki kisleány volt, aki ismeretlen multjával bolyongott Páris uccáin, munka és pénz nélkül. Rögtön követte Maxot, mikor a férfi megsajnálta és magával hívta. Max eleinte sajnálta, hogy milyen túlzásokba bocsájtkozott: irodája diványán aludt, míg a kislány szobáját foglalta el. De a leány szelíd volt és olyan kedves és csinos: „Dolgozni fogok — mondogatta — és akkor megszabadulsz tőlem.” Együtt kerestek munkát és amikor találtak, Mado egy este így szólt: „Holnap elmegyek. Most már meg tudok élni.” De nem ment el... és elhatározta, hogy nem is válnak el többé.

Mi és ki lehetett Mado életében, mielőtt megismerte? Max néha figyelte, milyen komor az arca, miután visszajött az ablaktól, ahonnan mosolyt váltott az idegennel. Mado néha olyan szomoruan nézett rá, mintha már-már meg akarna szólalni, de azután mégis mindig hallgatott. Max gyöttrődött: Az a pillantás, amelyet az idegenre vet, az övé, tőle lopja el ezt a mosolyt is. Nem lehet elviselni ezt a szörnyű bizonytalanságot. Mado gyaníthatta, hogy Maxban valami végbemegy, mert

kétszeres gyöngédséggel viselte gondját s mégis, mikor már-már elfelejtette kínzó kétségeit, Max ujult erővel emlékezett az öszülő hajú férfira.

Egy nap azután döntő elhatározásra jutott. Hazajövet azzal állított be, hogy üzleti ügyben Orléansba kell utaznia.

— Mikor? — kérdezte Mado.

— Most rögtön, — felelt Max és azonnal ösz-csecsomogta poggyászát.

Elrohant hazulról és szobát vett ki az első szállodában. Este pedig lakásuk ablaka alá lopózott és lesbe állt. Egész éjszaka lesett és szemügyre vett mindenkit, aki a kapun be- vagy kijött. Fel-felnézett ablakukra és a kiszűrődő világosságon látta, hogy felesége ébren van. Hajnalban visszament a hotelbe és ruhástul az ágyra vetette magát. Két órával később felriadt. Megrémult, hogy elmulasztotta a kritikus pillanatot. Lesimitotta kezével felborzolódott haját és visszasietett örhelyére. Azt hitte, hogy Mado ablakának függőnye már fel lesz huzva. De nem: a függőnyök le voltak eresztve. Mi ez. Az idegen már elment volna. Rettenetes gondolata támadt: hátha fenn van a lakásban Madonál?

Mielőtt megfontolhatta volna, mit tesz, elindult. Felsietett a lépcsőn és zajtalanul kinyitotta kulcsával az előszobáját. Még be sem lépett, már észre is vette az idegen kalapját egy széken. Megismerte a kicsit kopott barna kalapot. Azután hangokat hallott a szobából. Mado hangját, azután

egy mély férfihangot. Dermedt mozdulatlanságban állt és hallgatózott.

— Gyanakszik, — hallotta felesége hangját érzem, hogy szenved.

— Akkor el fogok tűnni — mondta a férfihang.

— Nem, nem akarom, — kiáltott Mado — már az is olyan rettenetes, hogy ilyen ritkán láthatlak.

— Látod, nem volt igazad akkor... nem lett volna szabad megakadályoznod, hogy meghaljak az után a szomorú dolog után. Ha az ember elvesztette becsületét, nem marad más hátra, mint eltűnni. Miért akadályoztad meg?

Mado felkiáltott és Max kitalálta, hogy most sirva a férfi nyakába vetette magát.

— Akkor nem volt senki rajtam kívül, — folytatta a férfi — de most...

— Férfj, apa, két olyan lény, akik nem helyettesíthetik egymást — zokogta Mado.

Max megingott... Meddig állt még ott retegve és megkönnyebbülve és arra gondolva, hogy hajszál híján vége lett boldogságának? Ahig volt annyi ideje, hogy egy ajtó mögé rejtőzzék. Az idegen mellette ment el. Azután maga is gyorsan elosont. Visszasietett a szállodába, magával hozta a poggyászát és egyenesen hazajött:

— Hamar végeztem azzal az üzlettel, — mondta mosolyogva — de milyen sötét van itt. Nyisd ki az ablakot. Künn süt a nap. És a levegő olyan friss, mintha mindenkinek boldogságot tartogatna.

CORSO: 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$

MA UTÓLJÁRA!

„A halálfejes lobogó”

Ne mulassza el megnézni, mert átkozatok árán sem tudtuk a játszást meghosszabbítani. — Főszereplő: ERROL FLYNN (a 41. Brigad főszereplője) és OLIVIA de HAVILLAND.

HÁROMNYELVŰ FELIRAT! Helyárak: 15.— és 20.— lel. JOURNAL, Színes pótkép.

HOLNAP C O R S O: NAGY KETTŐS MŰSOR! PREMIERFILM!

EMIL JANNINGS, a nagy jellem- „TRAUMULUS tanár ur” Háromnyelvű színész legjobb hangosfilmje: „ALLOTRIA” felirattal és

„ALLOTRIA” Rendezte: WILLY FORST.

Főszereplők: RENATE MÜLLER, JENY JUGO, ADOLF WOHLBRÜCK.

Meghalt Marconi

A Nobel-díjas olasz feltaláló kivételes pályafutása — Marconi találmányának, a drótnélküli távirónak óriási jelentősége

Az egész művelt emberiség részvéte Marconi halála iránt, akinek korszakalkotó találmánya minden más találmányok között a legtöbb ember életét mentette meg

A tudományos világnak, sőt az egész művelt emberiségnek mély gyásza van. Rövid jelentés közli, hogy MARCONI Guglielmo, korunknak, sőt minden időknek EDISON után legnagyobb feltalálója 63 éves korában meghalt. Marconi még néhány nappal ezelőtt kihallgatáson jelent meg XI. Pius pápánál. Akkor még teljesen egészséges volt. Senkisé nem gondolta volna, hogy a fiatalos megjelenésű feltaláló napjai meg vannak számlálva. Hirtelen jött szívroham végzett eredményekben gazdag életével.

Egy tüneményes élet-regény

A fiatal Marconi még alig tudott rendszeresen írni és olvasni, amikor már komoly, céltudatos és konok kísérletekbe kezdett. A villamosság csodái érdekelték kezdettől fogva és részben a kastély csengőit szolgáló batteriákat használta fel első próbáihoz, részben maga készítette ezeknek mintájára egész sorozat újabb villamos elemet.

Noha 9 évvel idősebb volt öccsénél, Alfonso szivesen és készséggel állt be inasnak a kis varázsló mellé, de Luigi, a fellestevér szintén boldog volt, ha résztvehetett ebben a valemennyiöket érdeklő, izgató és rejtélyes munkában. A kis „mester” még az alkalmazottaknak, kocsisoknak, kertészeknek gyerekeit is szolgálatába állította s azok is segítettek a csodálatos drótháló és egyéb érthetetlen, tehát érdekes szerkezetek elkészítésénél.

Írni és olvasni alig tud még, máris kísérletezik

1874. április 25-én született a drótnélküli táviratozás későbbi világhírű feltalálója Bolognában, a Palazzo Marescalchiban, az ósrégi és gazdag patricius családnak, a Marconinak a székházában. Marconi anyja angol nő volt, félig skót, félig ír származású. Leánynevén Annie Jamesonnak hívták és gazdag szülőktől származott, csakugy, mint Giuseppe Marconi, a férfi.

Néhány héttel a kisfiú megszületése után a család átköltözött a vidéki kuriába: a Villa Griffonebe, Pontecchio mellett, Bologna közelében. Ennek a családi háznak vadgesztenyefái lettek később a világ első antennái, mert itt kezdett még egész kis gyermekként kísérletezni Guglielmo. 30 évvel később az olasz kormány emléktáblákat állítottott ezeknek a történelmi nevezetességű fáknak a tövéhez.

Husz éves volt már a fiatal Marconi, amikor első nagybőstíli kísérleteibe fogott. Anyjától két csendes szobát kért a fiatalember. Kore reggeltől késő éjsza-

káig furt-faragott, munkálkodott ezekben a lezárt szobákban, ahová kivüle csak az édesanyjának volt szabad belépnie. Egyébként sem volt könnyű oda bejutni, mert a drótok kusza tömege zárta el az utat mindenfelé. Kísérleteinek alapja a Hertz-féle régebbi kísérlet-sorozat volt. Hertz egy rézkarikát használt fel az ugynevezett Hertz-féle sugarak előidézésére: egy karikát, amelynek egy része hiányzott, úgy, hogyha áramot bocsátottak a rézkarikába, a hiányzó részen átugró szikrák villamos-hullámokat idéztek elő. Ezek a hullá-

MARCONI †

mok szétáradtak a légürben és egy másik hasonló rézkarika segítségével felfoghatók voltak.

Marconi kísérletei során rájött arra, hogy ilyen karikák segítségével jeleket lehet az éterbe küldeni. És csakugyan: 1895. decemberében kísérletei sikerre vezettek.

Diadalmas harc kilenc métertől ötezer kilométerig

Először kilenc méter távolságból sikerült drótnélküli áramátvitellel megszólaltatnia a villanycsengőt. Rövidesen felfokozta ezt a távolságot 300 méterre. Marconi ekkor 22 éves. Fiatalságának és zsenijének minden erejét abba a harcba viszi, amelyet ennek a távolságnak növelése érdekében akkor megindít. A küzdelemből teljes győzelemmel kerül ki Marconi, 1896-ban, tehát a következő esztendőben két mérföldre „hord” már a drótnélküli táviró, amelyet az akkor használatos Morse-jelekkel működtet. Egy évre rá kilenc mérföldre fokozza a távolságot. Ekkor már második hazájában, Angliában folytatja kísérleteit. Lelkes és hatalmas támogatója akad itt William Preece, az angol főpostahivatal vezető mérnökének személyében, aki rövidesen be is vezeti a drótnélküli távirót az angol postai szolgálatba.

Ekkor lett Marconi világhírű feltaláló.

A 23 éves Marconit 1898. nyarán hivatalosan meghívja Olaszország, hogy folytassa kísérleteit odahaza. Marconi büszkén és boldogan fogadja el a meghívást. Umberto királynak és feleségének vendége. Két hadihajóval hozzák összeköttetésbe a fiatal feltalálónak a parton felállított készülékét, amely

a jeleket még akkor is továbbította, amikor a hajók 12 mérföld távolságra vannak a parttól. A siker óriási. Az olasz képviselőház minden, a kísérletezéshez szükséges pénzt megszavazotta a 23 éves feltalálónak.

Ennek az esztendőnek eseményei a fenti eredményekben nem merülnek még ki. Marconi eléri, hogy 234 mérföld távolságra is tud drótnélküli jeleket továbbítani. Ekkor már üzletnek is kitűnő a találmány. Százszor font alaptöké-

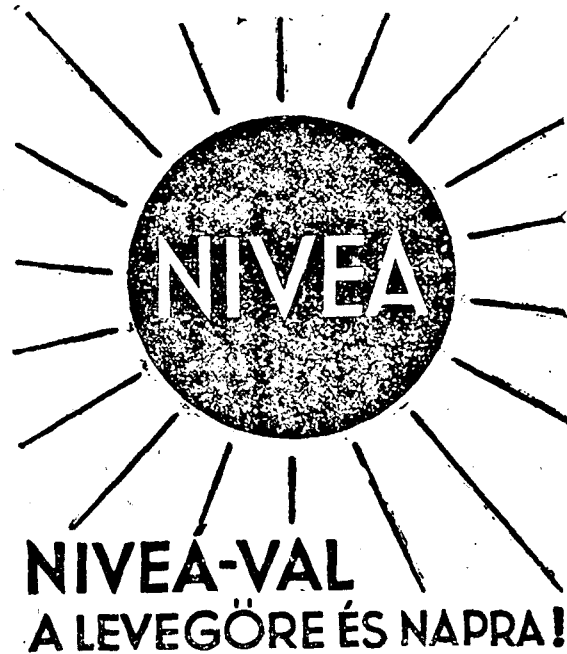
vel részvénytársaság alakul annak kihasználására. 1898-ban bevezetik már a hirszoigálatba is a drótnélküli távirót. 1902-ban sikerül marconigramokat továbbítani az ir partoktól a kanadai partokig. 1913-ban pedig London és Newyork között. Ma 5000 kilométerre „hord” a drótnélküli táviró.

Marconi halála miatt nemzeti gyászt tart Olaszország

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök rendeletileg intézkedett, hogy Marconi halála miatt nemzeti gyászt tartsanak Olaszországban. Mussolini személyesen is megjelent korán reggel bizalmasának és jó barátjának ravatalánál, ahol összekulcsolt kezekkel 10 percig imádkozott. Az özvegyhez és az olasz kormányhoz százával érkeznek a részvétláviratok. Rómában és az egész országban nagy és mélyeséges gyászt okozott Marconi halála. A középületekre már a kora délelőtt kitűzték a gyászlobogókat.

Hír szerint Marconi napokkal ezelőtt megérezte korai halálát. A napokban kihallgatást kért a pápától, aki az utolsó találkozás alkalmával nagyon levertnek találta Marconit. Halálának híre nagyon megrendítette a pápát, aki azonnal visszavonult kápolnájába és hosszasan imádkozott. Tegnapi délután különben Marconinak kihallgatáson kellett volna jelentkeznie Mussolini miniszterelnöknél, de ez a kihallgatás elmaradt, mert Marconi a délután folyamán már rosszul érezte magát.

Marconi holttestét az olasz tudományos akadémia székházában ravatalozták fel. A Condottieruton levő Marconi-palota előtt reggel óta hatalmas tömeg várakozik. Az akadémikusok és az olasz politikai, valamint társadalmi élet előkelősé-

1912-ben Marconi „dróttalan bussole” néven új találmányt szabadalmaztatott, amelynek segítségével a sűrű ködben eltevedt hajók elektromos hullámok útján tájékozódhatnak.

E halmozták kitüntetésekkel

A példátlan sikerek nyomán elhalmozzák kitüntetésekkel a nagy feltalálót. 1909-ben Nobel-díjat nyer, tagja lesz, majd elnöke az olasz tudományos akadémiának, szenátor lesz az olasz felsőházban, büszkesége és nemzeti hőse hazájának. Az olasz király 1929-ben örgrófi rangra emelte. Nincs művelt állama a világnak, amelytő ne kapott volna valamilyen kitüntetést.

A Titanic katasztrófája minden előző hajótörésnél szembetűnőbben mutatta meg, hogy milyen áldásos Marconi találmánya, mert hiszen a szikratáviró még idejében hívhatott segítség-hajókat a szerencsétlenség színhelyére.

Nincs még egy emberi találmány, amelynek annyi ember köszönheti életét és megmenekülését, mint a szikratávirónak.

A SOS világszerte ismert jel lett és fogalom: a segítség és mentés nemzetközi jele.

A drótnélküli táviróból fejlődött a drótnélküli telefon: mindkettő annyira hozzátartozik már mai életünkhöz, mint a betű és a levegő. Az, akinek köszönhetjük az emberi civilizációnak ezt a békés, segítő, kulturát terjesztő csodáját: Marconi, aki többet adott az emberiségnek, mint bármely halandó, meghalt. Alkotó erejének te jében ragadta el a halál, amikor még igen sokat lett volna módjában beláthatatlanul nagyjelentőségű találmányainak tökéletesítése terén az emberiségnek ajándékozni.

Szerdán temetik az olasz nemzet nagy halottját

Szerdán temetik államköltségen Marconit, az olasz nemzet nagy halottját. Az egyházi szertartást a „Santa Maria degli Angeli”-székesegyházban tartják a polgári, katonai és a fasiszta vezető személyiségek részvétele mellett. A holttestet Bolognába szállítják.

URANIA

Telefon 12-32

Sláger repris!

Lányok egymásközt

Erotikus, sexuális irónia filmek
Helyárak: 15-18-22.

Jön: Farkasok egymás ellen.
Szenzáció s kemtüm.

Páris országútján

Jakab Géza cikksorozata (3)

Prózai nappalok a „Fény Városában”

Egy olasz lány elindult... — „Szeress, vagy utálj, — de ne magyarázz!”
— Mi a különbség Chautemps és Blum Párisa között? — Várjunk még
a világiállítással?

Páris, július. Az ember a sok sztrájk-rémthir után még csodálkozik, hogy a jó öreg Gare de L'Est még a helyén van a még öregebb Notre Dame-mal együtt. Pedig: de mennyire a helyén van...! A forrongó Páris egyelőre csak a klerikális sajtó és az angol-amerikai utazási irodák közös vezérkarának rémképeiben létezik, no meg Jouhaux vezér propaganda-közleményeiben. De tessék csak egy pillantást vetni a jóhumoru francia népzézer karrikatúrájára: lehetséges-e ekkora embonpoint-al, ezzel a kalppal bulvárbontó forradalmat csinálni...? Igaz, igaz, tény, hogy közel

JOUHAUX

negyvenmilliárd államadósság felhője terpeszkedik láthatatlanul is a francia főváros fölött, de több, mint száz éve így van ez már, ha hiheünk Mr. Caillaux. A Front Populaire éppúgy nem tehet csodákat, mint nem tehetett Mr. Laval kormányja. Ez a magyarázata annak, hogy Léon Blum továbbra is kormányon maradt, Chautemps cégjegyzése mellett s míg Bonnet finanszminiszter Londonnak és Washingtonnak kurizál, a negyvenórás munkahét „manifestumai” máris megjelentek a Rue de la Paix, a Grand Boulevard, a Saint Michel és a Saint Germain üzleteinek tüköruveg-kirakatain:

LES MAGASINS SONT FERMÉS
LE DIMANCHE
ET DE LUNDI
TOUTE LA JOURNÉE
HEURES D'OUVERTURE
DU MARDI AU SAMEDI:
9.15 à 12.45
14.15 à 18.45

Mindebben még párisi szemmel sincs semmi forradalmi: Londonban már évtizedek óta csinálják. Ott „week-end”-nek hívják. Itt: szociális reformpolitikának.

Páris: olyan, amilyen...!

Egyébként igazán semmi sem változott itt, az Invalidusok és a Trocadéro közötti szajnaparti háromkilométeres világiállítási résztől eltekintve. A bulvárok éppoly népeseek, a rendőrök éppoly közznyösek, a méteres, rudszámra-mért kenyerek éppoly ropogósak, a rikkancsok éppoly hangosak, mint a háborúutáni első évek győzelmes szédületében élő Párisban, holott azóta megtanulták, hogy megnyert-háboruba is bele-roppanhat a gazdasági élet, s véle sok minden máségyéb. Páris éli a maga külön, időközön és politikai áramlatokon kívülálló egyéni életét és az a négyemillió benszülött, aki a széles bulvárokon és a keskeny sikátorokban, esetleg a Luxembourg-kert padjain, vagy éppen a huszonnégy hid valamelyik oszlopa alatt lakik, csupán a kenyér- és halárak alakulásából hajlandó komolyan tudomást venni, miként áll a centrum-párt, vagy a radikális szocialisták ügye a parlamentben, hogy a kommunistákról ne is beszéljünk. Párisban, ahol minden szabad a szó legteltesebb értelmében: miért ne szabadna éppen kommunista politikusnak is lenni...? Az alkalmazott amúgy is szigorú magánéletet él s ha az autocar sofförje megszokta, hogy pont déli 12 órakor egy apéritívet fogyasszon brioche-sal valamelyik Café-Tabac

büfféjében, — nos, ülhet az átlag ötvenszemélyes kocsi-ban akármelyik társaság, a sofför déli 12 órakor leállítja a gépet, megböki sapkáját és hamlisítatlan nonchalance-szal hagyja faképnél a társaságot. Hadd tanulmányozzák addig az uccai Páris forgalmát, míg ő szép kényelmesen átélvezi a „petit diner” gyönyöreit. Ha pedig egy vérbeli párisi francia eszik, addig nyugodtan megállhat a történelem órája is, annyira megszünik minden más iránt az érdeklődése. Számos forradalmi kísérlet bukott meg Párisban állítólag csak azért, mert a kitorészt az étkezés órájára tették. Ez a kényelmi szempont magyarázata annak is, hogy miért drágább legalább háromszorosan az ülőhelyes uccai hely a kávéházakban, mint ugyanannak a helyiségnek az expresso-büfféjénél állva, holott a vendég pontosan ugyanazt fogyasztja? Viszont elnézheted a kávéház uccai karosszékéből zárórától záróráig a forgalom tarka képeit, senki meg nem zavar az obligát „mit parancsol?”-féle sürgetéssel, hacsak valami keleti uccai árus nem, aki perzsa-szőnyeget, vagy tibeti amulettet árul.

Az idegen, — talán a fokozott forgalom miatt — általában hajlamos a gyanakvársra. Pedig a párisiak a világ legmegértőbb és legbecsületesebb emberei. Itt például, aki lop: biztosan idegen. A Champs Élysées hatos-sorokban hőmpölygő és az egyes utkereszteszédéseknél villámszerűen szétviharzó autó-hullámok soffőrei közül is csak a vidéki megy neked, ha „tilos”-időben próbálsz átvlekelni a sárhányók és a lökhárítók tengerében. A párisi ugyanis tudja, hogy nem a gyalogjárót, hanem a járművezetőt büntetik meg rémesen gázolás esetén. Az Étoile diadalívéhez például tizenkét ucca autósodra torkollik be szédítő forgatagban. És amikor egyszer negyedórát a fenti tizenkét széles uccán végig, várátlanul leáll minden jármű mozdulatlanul, tíz percben került, míg egy fehér-botos forgalmi rendőrrel együtt megállapítottuk,

Vitkok, amiket bárki idővel megjegyezhet...

Torinón túl, valamelyik olasz kis határállomáson egy öreg olasz férfi szállott be a vasuti ülőkénbe. Egyszerű falusi ember, kíséretében piros-pozsgás, husz év körüli, fejkendős leánya. A kalmaznak mindketten testes jegyszelvényt mutattak fel, melyekből kikandikált a párisi világiállítási világszerte ismert vajsárgaszínű igazolványa is. Olasz és francia tudományunkat összeszedve, csakhamar megismerkedtünk kölcsönösen s így tudtam meg, hogy apa és leánya most először ültek életükben vonatra, hogy „megnézzék maguknak” a párisi világiállítást. A leány élénken vette ki részét szintén a diskurzusból és bizonyos áhitattal közölte, hogy véleménye szerint ezt az alkalmat igazán kár lett volna elszalasztani s örül is erősen, hogy sikerült rávennie az „öreg”-et... Lehet, hogy ő ott is marad Párisban, még nem tudja biztosan: ebben az esetben az öreg persze eladja valakinek a leánya térít-jegyét, merthát bizony sokan vannak odahaza s nem árt, ha a leány szerencsét próbál, világot lát... Így szivja külön varázserővel magához még az északolaszországi falvak hegynepeit is a párisi világiállítási varázsa s ki tudja, évek múlva hol találkozunk újra, Párisban: valamelyik bistro-pultja mögött, vagy az éjjeli mulatóhelyek brettlijén, vagy a gyűjtőfogházban...? Ő lesz-e az új olasz sztár a Montmartre egyik hatodrangu éjjelutáni meztelen-revüjében, vagy a névtelen nő, akit a Szajnából horgász ki valamelyik rumillatu rakodómunkás és a Morgue márványasztalán kerül a szederjesen megrázó „bemutatóra”...? Mind-ez fantázia kérdése s a párisi életnek wan nagyvonalu fantáziája.

Nem titok, hogy az épülő kiállítás ebben az évben nem fog elkészülni, de így, a maga egyharmad-teljességében ugyancsak páratlan attrakció, mely sokszorosan kielégíti még a mesterségesen fokozott igényeket is a maga nagyvonalúságában. Am erről később. Annyi tény, hogy mint idegen-forgalmi vonzerő, megteszi kötelességét s ha az angolok, amerikaiak nem is tolonganak a politikai ellenpropaganda következtében — a francia vidék polgársága s a londoni koronázási napokról

mi is történt? Az, hogy az Arc De Triomphenál egy nőrsz moziprogramot beszélt meg a „fiújával” és ezalatt a hozzátartozó hároméves bébi gyalogszerrel felfedezőútra indult a Carnot-avenue sarka felé. A merész próbát követő fékcsikorgások és autótülkölések pokoli orkesztere egyszerre zúgott föl köröskörül mindenfelé s kishijja, hogy

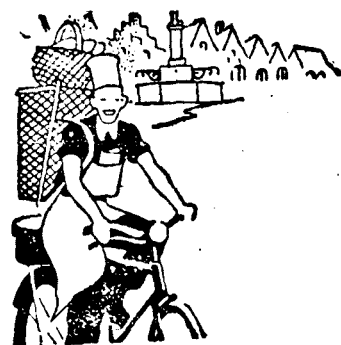
CHAUTEMPS

a tüzoltókat ki nem vezényelték egy szakasz biztonsági-osztaggal egyetemben... Persze, a bébi-nek kutyabaja se lett az ijedtségen kívül, a rendőr a karján hozta ki az autórengetegből, a nőrsz bájosan mosolygott egyet a modern „szentkristóf”-ra s azután az élet megindult újra tovább... Ez az, amit szeretni, vagy utálni lehet Párisban; de magyarázni lehetetlenség.

ittmaradt távoli látogatók, továbbá a középeurópai társasutazó-tömegek bőven kárpótolhatják hiányukat. Az autocarok nyájai, az omnibuszok, a Métro állomásai tizezerszámra ontják a metropolis minden látványosságánál az idegeneket s egy déli órában a Notre Dame csonka baltornyának tetejéről egyszerre tizennegy autocart számláltam össze, cseh-szlovákiai, magyar, svájci, belga, dán, holland és csak utolsó sorban francia jelzéssel... A nemzetközi jellege: „Ha már itt vagyunk Párisban, hát megnézzük magunknak...” — felkiáltással fejezhető ki Európa jóegynehány nyelvén: ők keringenek csoportosan a Place de la Concordeon, a Vendome-tér oszlopa körül, a Tuileriák kertjében, Na-

Adler

K
E
R
É
K
P
Á
R
O
K

HAMMER VILMOS

és Fiánál

ARAD, Piața Avram Iancu 5-6.
Telefon 20-41.

poleon sirjánál, a Place D'Italie vurstlijában, a Métro földalatti pályaudvarainak átszállási folyosóján tévelyegve, a Montparnasse kávéházainak forgatagában, vagy legjobb esetben a Pére Lachaise ciprusai és márványemlékei között... És mennyi közöttük a kimondottan korosabb hölgy... Szinte az az impressziója támad az embernek, hogy vannak országok, ahonnan csak egy bizonyos korhatáron túl engedik át a hölgyeket. Vagy éppen azért...?

Széljegyzetek a Baedekerhez

A jó öreg Baedeker egyébként ezer és egy dologról nem tud Párisban kapcsolatban, amit viszont minden idegennek meg kell előbb-utóbb tanulnia, ha itt élni és főleg mozogni akar. Így tudni kell, hogy például egy-egy autbuszmegálló tömegében csak akkor juthat fel a kocsira, ha a megálló vasoszlopán elhelyezett szekrénykéből, vagy egyszerű kampósszegegről leszakít egy hosszukás cédulát, amin egy sorszám van. Ez biztosítja a tömegrohamban a felszállás lehetőségét. Félkézzel lógni például a „busz”-on: lehetetlenség, az első autó levakarná az illetőt. Bent váltsunk huszas tikkettét a kalauztól: jóval olcsóbban jövünk ki a szakaszrendszer mellett. A postaládákat sikerült villanyoszlopok alsó részeibe, büffékirakatok külső aljába rejteni az idegenek elől, de a gyakorlott szem „Lettres” felírásairól idővel a ligeti padok alatt is felfedezheti. Ne akarjunk kávéházban, vendéglőkben újságot olvasni, mert ugysem adnak: ezzel szemben kiolvashatod a párisi sajtót nyugodtan egy-egy újságkioszk előtt, ha a „patron” megkínárod egy jobbifajta Celtique-Maryland-cigaretával. Amíg az tart, olvashatsz. A Métro-jegy ára nyolcvan centimes, de egy egész nap huszonegy óráján át utazhatsz vele, ha át nem léped a feljáró küszöbét akár első, akár második osztályon: senki sem ellenőrzi a saját lelkiismeretén kívül, hogy hová váltottál és, hogy egyáltalán váltottál-e jegyet. Ha pedig nem tudsz franciául, inkább használd a nemzetközi taglejtés-nyelvezet idiómáit, semmint németül vagy olaszul kezdj pour-parlét, mert míg az első esetben mindenki készséggel áll rendelkezésedre és óráig elfoglalkoznak veled, a német vagy olasz szóra a vérbeli párisi arca márvánnyá merevedik és vagy néma lesz, vagy — goromba. Ha pedig franciául beszélsz, türelemmel kell erről meggyőződnöd a párisiakat is, akik erre hajlamosak: számok esetében pedig, — az idő megnyerése érdekében, — célszerű, ha ceruzát használunk, mert fal, papír, pult vagy más egyéb hely az ábrázolásra mindig akad. Aki pedig vizet iszik a caféja után, az vagy beteg, vagy idegen. Mindenképpen kijár számára a párisi benszülött részvéte. Ami a koszt-kérdéseket illeti, leghelyesebb, ha a kínai menürendszerre vonatkozó irodalmat tanulmányozzuk át. Így, annak ismeretében, könnyebb a párisba beletörödni: magyarázni és analizálni azonban ezt sem tanácsos...

(Folytatjuk.)

Vakmerő betörőt

fogtak el Murăşel-Zsigmondházában

Kedden délelőtt vakmerő betöréses-lopások történtek az Araddal szomszédos Murăşel-Zsigmondházában. Tudor Ioan 41 éves Pauliş községbeli rovtomtu piaci hordár behatolt Babuc Mihály, Moisa Dumitru és özv. Lénáth Józsefné Murăşel-Zsigmondháza lakosok egymás mellett lévő házaikba és azok lakásaiból különböző arany ékszereket, ruhaneveléket és egyéb más holmit vitt el. A károsultak az Aradon lévő Grundmann-féle csavaráruháznál dolgoznak és a betörő, aki tudatában volt, hogy a lakásokban senki sem tartózkodik, ezt az időt használta fel tettének keresztülvitelére. A betörést az esti órákban fedezték csak fel a munkából hazatért károsultak, akik nyomban jelentést tettek a Murăşel-Zsigmondháza rendőrségén, ahonnan Suciu Dumitru rendőrmester vezette be a nyomozást a háromszoros betörés tettesének kézrekerítésére. A nyomozás még az esti órákban eredményre is vezetett. A rovtomtu betörőt az egyik aradi korcsmában elfogta a vizsgálatot vezető rendőrmester. Tudor Ioan eleinte tagadta a terhére rótt bűncselekményt, de a bizonyítékok súlya alatt megtört és beismerte a betöréseket. A betörések során szerzett zsákmányainak nagy részét megtalálták az általa megjelölt rejtékhelyen, míg az ékszereket még a délelőtti folyamán értékesítették.

SELECT : 5 és 7 $\frac{1}{2}$ órákor

CENTRAL (kert) : este 9 $\frac{1}{2}$ -kor

Uj óljára:

Az egyik szereti, a másik szédíti, melyiknél marad

A férfi sorsa a nő

oimü
állmben

GEORGRAFT
Ida Lupino vagy Dolores Costello-val?

Holnap, szenzációs kettős műsor: **Egy asszony, aki válni akar** és **A fájdalom útján.**

A PATTANÁSOK meglepésztik... ne hanyagolja el őket!

Mihelyt megjelent az első, alkalmazza azonnali ezt a egyszerű gyógyszert: Cadum-kenőcsöt. Hamarosan el fognak tűnni. Rovarsípések, karcok, könnyű égési sebek, vöröses és irritált arcok? Cadum-kenőcs nélkülözhetetlen. Nem szabad hiányoznia egyetlen házból sem. Dezinficiál, megszünteti a viszketegséget, feloldja a dagasztásokat, szünteti a seb hegedését. A Cadum-kenőcs a kiütések számtalan esetét gyógyította meg.

Kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

Codos és Rossi rekordját 787 kilométerrel tulszárnyalták az oroszok

10.200 kilométer Gromov nonstop-világrekordja!

— 62 óra 20 perc alatt tették meg a Moszkva—Északi-sark—Losangeles-utat. —
Amerika telkesedik — Stalin gratulál

Los-Angelesből jelentik: Mint ismeretes, Gromov orosz pilóta és két társa az Ant. 25. jelzésű gépen Moszkvából indulva az Északi-sarkon át elérték San-Franciscot, utjuk végcélját, mivel üzemanyaguk még volt, továbbre-

GROMOV

pültek Los-Angeles irányába. Gromov és társai tegnap délután 15 órákor szálltak le San-Jacinto községtől három mérföldnyire Délkaliforniában. A leszállás helye 80 mérföldnyire van Keletre Los-Angelestől. Gromov és társai ezzel az amerikai szaksajtó egybehangzó megállapítása szerint a repülés történetének egyik legnagyobb és legnagyobb vállalkozását hajtották végre. A repülőgép és a pilóták a leszálláskor kifogástalan állapotban voltak.

Életveszélyben a Sziklás-hegység fölött

A repülőút megszervezésével megbízott bizottság ma hivatalos jelentést tett közzé, amely szerint Gromovék utját két helyen, és pedig a Ferenc József-földtől északra és a sarkvidék fölött vihar és ciklon veszélyeztette. Kanada fölött azonban jó időben repültek. A jelentésből kitűnik, hogy a repülőket a Sziklás-hegység átrepülésekor újabb életveszély fenyegette, mert a repülőgép tartófelületén egyre erősebb jégkéreg képződött. Szerencsére már túl voltak a hatalmas hegylánc gerincén és így gyorsan irányt változtatva kirepültek a szárazföld felől a Csendes-óceán partjaira, ahol a meleg tengeri levegő megszabadította a gépet a ráakadott jégpáncéltól. A Csendes-óceán partjain haladtak tovább déli irányban, San-Franciscónál átrepültek Oakland fölött s mivel üzemanyaguk még bőven volt, továbbrepültek Los-Angeles felé.

Új világrekord született

A bizottság jelentése szerint az Ant. 25. leszállás nélkül 10.200 kilométert tett meg, amivel új nonstop távolsági repülésrekordot állított föl az egyenesvonalu repülésben. (A zártkörben való távolsági repülés rekordja 10.690 kilométer.)

Gromov és társai ezzel megdöntötték Codos és Rossi régi világrekordját. A szovjet-

orosz Aeroközpont most a nemzetközi repülőszövetséghez fordult, hogy hitelesítsék Gromov világrekordját. Stalin és a népbiztosok tanácsa üdvözlőtáviratot küldött a három pilótának, melyben elismerő szavakkal emlíkezik meg szenzációs teljesítményükről.

Az új távolsági világrekord 62 óra 20 perc alatt született meg, ami mintegy 170 órákilonométer átlagsebességet jelent.

A távolsági rekordok története

A nonstoprepülés világrekordját 1931. júliusában állították fel Boargman és Potlango amerikai aviatikusok, akik Newyorkból leszállás nélkül repültek Konstantinápolyba, ami 6805 kilométernek felel meg.

1933. februárjában ezt a rekordot Gayford és Nicholec angol katonai pilóták döntötték meg, akik Gronweiből délnyugat Afrikába repülve 8544 kilométeres nonstoprekordot állítottak fel.

Ezt a rekordot messze tulszárnyalták 1933. augusztus 7-én Codos és Rossi francia repülők, akik 55 óra 25 perc alatt Newyorkból Európán át Szíriába repültek és Damaszkusz közelében Rayakban értek földet. Codos és Rossi nonstoprekordja 9463 kilométer volt, amelyet szintén 170 kilométeres óránkénti sebességgel értek el. (A zártkörű repülés rekordját két évvel ezelőtt Codos és Rossi ugyanezen a gépen érték el.)

Mint ismeretes, a francia légügyi miniszterium egymillió frank jutalmat tűzött ki erre az utra, azzal a feltétellel, hogy a győztesek csak akkor vehetik fel a pénzt, ha az év végéig nem döntik meg rekordjukat. Codos és Rossi 1933. december 31-én kapták meg az egymillió frankos jutalmat.

Gromov pilóta és társai most mintegy 737 kilométerrel szárnyalták túl a franciák nonstop világrekordját.

Itt írjuk meg, hogy Gohman szovjetkonzul arról értesítette a sanfranciscoi polgármestert, hogy az Amerika területén tartózkodó szovjetpilóták, akik — mint köztudomásu — világrekordot értek el, a hét folyamán Sanfranciscoba érkeznek. A pilótákat Rooseveltnök is ki-hallgatáson fogja fogadni.

Beszüntette a légügyi miniszter a S. A. R. T. A.- vállalat légi-járatait

Bucureştiből jelentik: A Gazeta jelentése szerint a S. A. R. T. A. magánkézben levő repülőgépvállalat működését három nappal ezelőtt a légügyi miniszter felfüggesztette. Tudvalevő, — írja a lap —, hogy a vállalatnak kihasználási joga volt több vonalra, azonban a miniszteri rendelkezés értelmében az összes repülőgépeket, valamint az anyagkészletet augusztus elsejéig át kell adni a L. A. R. E. S. társaságnak, amely ezen a napon kezdi meg működését. A S. A. R. T. A. repülőgépek mártól kezdve a Bucureşti—Cernauti, Bucureşti—Cluj-Kolozsvár, valamint Bucureşti—Arad vonalon nem közlekednek.

HIREK

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Milyenek lesznek az új

1000 leies

bankjegyek

A Banca Națională hivatalosan közhírré teszi, hogy 1937. augusztus 1-től kezdve forgalomba helyezi az új ezerleies bankjegyeket. Az új bankjegyek jellegzetes ismertetői a következők:

1. A PAPIR: tiszta fehér színű, jól szatínálva, valamivel vastagabb, mint a most forgalomban lévő ezerleies papírosa.

2. A SZÍN: az előlő részen sötétzöld, világoszöld, rózsaszín és sötét kávészínű. A hátulsórészen sárga, vörös, sötétkék és fekete.

3. A MÉRET: a bankjegy 181x105 mm. Az előlő rész rajza 169x91 mm., a hátulsó része pedig 168x89.

4. A RAJZ: N. Grigorescu festőművész terve után készült. A következő ábrát mutatja: Az előlő részen, baloldalon egy fonó paraszttasszony, más, mint amilyen eddig volt és két gyermek. A jobboldalon egy paraszttasszony, aki a gyermekét ölében tartja és egy kéven ül, azután két leány, akik virággal telt kosarakat tartanak.

A hátulsó részen, balra két paraszttasszony, akik mezei munkával foglalkoznak és egy paraszttasszony, aki gyümölcsöt szed. Középen egy fehér szarvas, amelyen a víznyomat látszik.

5. A VÍZNYOMAT Őtseje, H. Carol király fejét ábrázolja, borostyánkószorúval és majdnem profil helyzetben.

Az új bankjegyek a jelenleg forgalomban lévő nagy formájú 500 leiesek és a zöld 500 leiesek helyett kerülnek forgalomba. Mig ezeket a bankjegyeket bevonják, az 500 leiesek továbbra is forgalomban maradnak.

— Pomponiu ezredes kilépett a hadsereg kötelékéből. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok azt a feltűnést keltő hírt közlik, hogy Pomponiu ezredes, a legfelsőbb katonai törvényszék királyi ügyésze beadta lemondását és kilépett a hadsereg kötelékéből. Az ismert katonai jogász annak idején szerepet játszott a Skoda-perben is. A hadseregéből való kilépése nagy feltűnést keltett.

— Új szélsőjobboldali párt alakult Magyarországon. Budapestről jelentik: Endre László gödöllői főszolgabíró fajvédő szocialista párt néven új politikai pártot alakított, amelyet engedélyeztek. A párt programja 10 pontból áll. Közöttük szerepel a progresszív jövedelmi adó, az állami munkaközvetítés, a korszerű földbirtokreform, a termelés és értékesítés átszervezése, a zsidóság faji kisebbséggé való nyilvánítása és a titkos választójog.

— Meghalt Leyer Károly, a budapesti Iparművészeti Múzeum igazgatója. Budapestről jelentik: Leyer Károly dr., budapesti iparművészeti múzeum igazgató, aki művészeti szakkörökben európai híresség volt, 59 éves korában meghalt.

— Angol diák tragédiája Budapesten. Budapestről jelentik: Yawstshik Robert 22 éves angol egyetemi hallgatót két nappal ezelőtt édesanyja Budapestre hozta, hogy egyik itteni börtényárban tanulmányokat folytasson. A fiú nagyon „anyás természetű” volt s amikor tegnap édesanyja visszautazott Londonba, ő a Windsor-penzióban éjszaka nyakkendőjével a szekrény egyik fogására felakasztotta magát. Reggel a szálló személyzete holtan találta meg.

— Vasárnap lép rendez üzembe a „Fehér Lidérc”. Bucurestiből jelentik: Vasárnaptól kezdődőleg helyezik üzembe a „Naiuca Alba” (Fehér Lidérc) elektromosvonatot, amely Bucuresti—Braşov—Brassó között közlekedik majd.

— Halál vár Kun Bélára? Varsóból jelentik: Olyan hírforrásból, amely megbízhatónak bizonyult, Kun Béla letartóztatásáról érkezett híradás. Kun Bélát Moszkvában tartóztatták le és a szovjet büntetőtörvénykönyvek 58. és 59. paragrafusai alapján emelnek vádat ellene. Aki ezek ellen a paragrafusok ellen vét, halálal lakol. A vád az ítélet szerint az, hogy amikor két év előtt Spanyolországban járt Kun Béla, Trockij-párti elemekkel lépett összeköttetésbe.

— HUSZONEGY MILLIÓ DOLLÁR AZ AMERIKAI FEGYVERKEZÉSRE! Washingtonból jelentik: Az Egyesült-Államok képviselőháza 21 millió dollárt szavazott meg a hadsereg modern felszerelésére és új kaszárnyák építésére.

Fotóamatőrök!

Új fotó-szaküzlet nyílik a héten. 8758

Figyelje hirdetésünket!

— Magyar vivó-hölgyecsapat győzelme Párisban. Párisból jelentik: A vivó-világ bajnokságok során délelőtt a magyar hölgy törccsapat 11:5 arányban győzött a dánok ellen. A német női törccsapat szintén 11:5 arányban verte az angol hölgyeket. Délután a magyarok az angolokkal mérköznek. A vivó világ bajnoki torna során kedden este eldőlt a hölgy-törccsapatok világ bajnoki versenye. Világ bajnok a magyar hölgy törccsapat lett, amely a dánok felett 11:5 arányban, az angol csapat felett 14:2 arányban, a német csapat felett 9:7 arányban győzött. A magyar hölgyecsapat Elek Ilona olimpiai világ bajnoknőnek köszönheti a győzelmet. Második a német csapat lett, harmadik a dán, negyedik az angol.

A canterburyi érsek belesült koronázási szerepébe

A canterburyi érsek a birodalmi társaság lakomáján mondott pohárköszöntőjében kijelentette, hogy ő volt VI. György koronázásának egyetlen főszereplője, aki belesült szerepébe. „Mint a filmekről látható, ügyetlenül kapkodtam, mielőtt a koronát a király fejére helyeztem. Némi kárpótlást nyújtott ezért a felsülésért egy öreg hölgy levele, amely így szólt: A koronázás legszebb jelenete az volt, midőn a drága jó érsekünk megáldotta a korona négy sarkát”.

Szegedi ünnepi játékok vízum és vasuti igazolványai

már kaphatók 3841

„Europa” menetjegyirodában (Sándor könyvkereskedés)

— Különös öngyilkosság Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Barbulescu Iulietta 34 éves asszonyt eszméletlen állapotban találták az utcán a járőrelők. Mellén egy papírszelet volt a következő sorokkal: „Jólaktam az étellel és most meg akarok halni!” Az öngyilkos nőt a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy marószóddal ivott. Állapota súlyos.

— Veszettségben halt meg egy 5 éves kislány, akit két hónap előtt megharapott egy kutya. Lugoj—Lugosról jelentik: Craşovan Livia szilhai öt éves kisleányt két hónappal ezelőtt megharapta egy kutya. A kisleány szülei nem törődtek a dologgal, mig azután most a veszettség tünetei mutatkoztak a kisleányon, akit behozták a Lugoj—lugosi kórházba, ahol két nap múlva iszonyu kínok között meghalt. A hatóság elrendelte úgy a szülők, mint a házban lakóknak a Cluj—kolozsvári Pasteur-intézetbe való beküldését. A gondatlan szülők ellen eljárás indult.

Kellő pillanatban!

— Engedje meg, professzor ur, hogy bemutassam a feleségemet...

Még mindig veszedelmes a deficit a Chaumemps-kormány feje fölött

Párisból jelentik: A francia kormány tagjai ma délelőtt Lebrun köztársasági elnök vezetésével államtanácsot tartottak, amelyen Bonnet pénzügyminiszter részletesen beszámolt az ország pénzügyi helyzetéről. A francia kincstár jövő évi kiadásairól előterjesztett javaslatait egyhangulag elfogadták.

Az egész francia sajtó egyébként a Chaumemps-kormány újabb válságának veszedelméről ír. A pénzügyi téren mutatkozó újabb nehézségek súlyos helyzetbe hozták a kormányt, amelynek ismét olyan intézkedéseket kellene végrehajtani, melyek nem egyeztetetők össze a népfrent programjával és a népfrent bomlásának veszélyét idézhetik fel. Arról van szó, hogy az államháztartás és az államkincstár kiadásait erősen le kell faragni, mert még mindig 18 milliárdra rug a fedezetlen kiadások összege.

— Veszedelmes tűz pusztított tegnap délután az aradmegyei Peregul-Mare—Nagypereg községben. Primusel Ioan gazdálkodó házának gazdasági udvarában keletkezett a tűz, amely a lakóházra is áterjedt. A tűzoltóságnak csak a lakossággal karöltve sikerült elfojtani a komolyabb pusztulást. A tűzvizsgálat során a bizottság megállapította, hogy a tüzet a közelben működő cséplőgépből kipattant szikrák okozták, amelyek a gazdasági udvaron felrakott szalmakazlak közé hullottak és ott lángra gyultak. A gazdálkodó kára meghaladja a tízezer leit.

— Eszméletlen férfi az esőviztartályban. Tegnap este a Cuza Voda-ucca 29. számú ház lakói észrevették, hogy az udvaron lévő, vízzel telt esőviz tartályban egy ismeretlen férfi fekszik. Nyomban kiemelték a tartályból és kiderült, hogy az idegen a vízben eszméletét veszítette. Azonnal értesítették a mentőket, akik a kórházba szállították, ahol kiderült, hogy Raicu Vasilenak hívják. Elmondta, hogy ittas állapotban ment be az idegen ház udvarára és ott a vízzel telt tartályba zuhant és ha nem sietnek segítségére, valószínűleg megfulladt volna. Így csak az esés következtében szenvedett kisebb sérülésekkel „uszta” meg a vízbezuhanást.

— Dr. THAU ERNŐ belgyógyász hazaérkezett, ismét rendel.

Anyakönyvi hivatal a szállodában

Los-Angeles városának legszebb helyén fekszik a Palace-szálloda, mely maga is mesészerű, romantikus épület. A környezet ugylát-szik befolyással van a szerelmes párokra, mert a szállodában az utóbbi hónapban mindennap volt egy-egy eljegyzés. Végül is a szálló igazgatójának jó eszméje támadt és a szállodában hivatalos anyakönyvi hivatalt állítottak fel. A szerelmes pároknak ne keljen hosszú utat járni.

— Városi tiszta tej, mesterségesen táplált csecsemők részére. Aradváros főorvosi hivatala külön erre a célra szakszerűen preparált tejet és ételt oszt szét. A szegények részére a tejet, illetve az ételt ingyen adják, mig a jobb módúak adagonként három leit fizetnek. Az étel kiosztása a gyermekkórházban történik. Abban az esetben, ha valamely csecsemőt bármily ok miatt természetes uton nem tudnak táplálni, ajánlatos, ha igénybe veszik a főorvosi hivatal által felajánlott tejet vagy ételt, mert ellenkező esetben — különösen most, nyáron — gyermek könnyen megbetegedhetik.

— A bőr megbetegedéseinek, különösen ekzémáknál és furunkulózisnál, a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggelenként felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és megreteleníti s az emésztést és az anyagcserét hathatósan előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

— A Davis Cup legújabb eredményei. Londonból jelentik: A Davis Cup-mérkőzések során az USA és Németország közötti zónaközi döntő harmadik napján a német Henkel négysettes küzdelemben megverte Grantot 7:5, 2:6, 6:3, 6:4 arányban. Németország ezzel 2:2 arányban kiegyenlített. Ezután jött a sorsdöntő küzdelem, amelyben a legjobb német játékos, Cramm és az idei wimbledoni győztes, Budge kerültek egymással szembe. Az első két szettet hatalmas küzdelem után meglepetésre Cramm nyerte, a harmadik és negyedik szettben Budge győzött. Az ötödik szett döntötte el a küzdelmet 6:8 arányban Budge javára. Eszerint 3:2 arányban az USA győzött Németországgal szemben.

Uj, dus gyémántmezőket találtak Venezuelában

Newyorkból jelentik: Venezuelában új, dus gyémánt lelőhelyet fedeztek fel. Az utóbbi időben 200 munkás ezen a helyen 30.000 drágakövet talált. A közeli vidékeken dolgozó aránybányászok ugyszólván valamennyien elhagyták eddigi munkahelyüket és az új gyémántmezőkre vándoroltak.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 16.36, London 21.72, Newyork 436.25, Milánó 22.97 és fél, Amsterdam 240.55, Berlin 175.55, Wien 82.10, Prága 15.22, Varsó 82.70, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— MENNYIT ÉR KÉSZPÉNZBEN AZ EMBER? Az egyik berlini kémiai szaklapban a német egészségügyi hivatal vezetője kifejti az emberek készpénzértékét. Eszerint egy egészséges fiatal ember — munkateljesítmény után számítva — 29 ezer 400 márkát, egy nő 11.000 márkát ér. Most válik csak érthetővé, hogy miért szeretnének fiatal házaspárok inkább fiu-gyermekeket!

— Az aradi nyomdászok augusztus 15-én rendezik meg szokásos nyári kertünnepejüket Aradul-Nou—Ujaradon, a Kornett-féle vendéglőben. A multság jövedelmét a munkanélküli nyomdászok javára fordítják.

Az elrabolt fakir

Az indiai Madras tartományban, Jaipur közelében, egy fakir elevenen eltemette magát. Az Indiában nem egészen ritka szertartást a közeli erdőből végignézték a majmok. Este, a sötétség beálltával a hatalmas kutyafejű majmok visszatértek, kikaparták a földből a mozdulatlan testet és magukkal hurcolták egy alig megközelíthető sziklára. A fakir csak 48 óra múlva ébredt fel hipnotikus merevségéből. Nagyon meglepte a váratlan környezetet, de még jobban az, hogy a majmok nyomban gondoskodni kívántak róla. Magvakkal és vízzel látták el az életre keltett halottat. Közben a hivek az üres sirt felfedezve, a fakir keresésére indultak és harmadnap akadtak rá. A majmok azonban harciasan vették körül védencüket és szemmel láthatóan nem akarták átengedni azoknak, akik egyszer oly csúnyán elbántak vele. A megmen-tett fakir csak nehezen tudott kéretlen őrzőitől megszabadulni.

— Az AMEFA vigalmi bizottsága ma tartott ülésén az augusztus 1-én rendezendő népünnepej ügyével foglalkozott. A népünnepejnek az a célja, hogy a régi és új tagok közötti jóviszonyt a társadalmi érintkezés közvetlensége révén kimé-lyítse. A népünnepej — mint ismeretes — a Tündérbertben fogják megtartani.

Szőnyeget azonnali megvételre keresek

belföldi perzsát, kitűnő állapotban, kb. 2x3 méter nagyságban. Cim a kiadóban.

— Vendégiparosok és vendégek figyelmébe! A vendégipari szakmát érdeklő rendelet érkezett ma délelőtt az aradi központi rendőrségre. Mint ismeretes, eddig az volt a szokás, hogy a kávéházakban, valamint az éttermekben is a kenyeresből fogyasztott cikkeket a kenyeresnek kellett fizetni és arról a vendég nem kapott fizetési blokkot. A ma Aradra érkezett miniszteri rendelet véget vet ennek a szokásnak és úgy intézkedik, hogy úgy a kenyeret, mint süteményeket és a gyümölcsöt is a főpincér kell, hogy inkasszálja a többi fogyasztással együtt és azokról fizetési jegyzéket kell adjon. A hatóságok szigorúan ellenőrzik, hogy a mai naptól kezdve a vendéglőkben, valamint kávéházakban is betartsák ezt a rendelkezést és ahol kihágást tapasztalnak, ott súlyos büntetést rónak ki.

— Az egyik leggazdagabb indiai maharadza Budapestben. India egyik dús gazdag fejedelméről érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a „Délbáb” új száma.

— A hipnotikus gyógy mód és az évezredes hindu okkultizmus összefüggéseiről, a fakirok, yoglik és ris-hik világának rejtelméről közöl érdekes cikket a Tolnai Világlapja legújabb száma.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

WEISZ, Piața Avram Iancu.

Dr. DICK, Str. Mărășești.

JANKA, Bulvardul Regele Ferdinand.

Legújabb jelentéseink:

Gyász-szünetet tart az angol posta

Marconi temetésének ideje alatt

LONDONBÓL jelentik: A Marconi Iránti gyász jeléül szerdán délután az angol posta valamennyi táviró, távbeszélő és rádió-készüléke két perces szünetet tart. Az angol sajtó a legnagyobb elismerés hangján méltatja a most elhunyt Marconit. Mint a történelem egyik legnagyobb felfedezőjét dicsőítik.

Nagyhorderejű belpolitikai változásokat jósol augusztus közepére a Lupta

— Jul us 25-ig kivonják a forgalomból a régi ezüst-száz eieseket — Fejtűnéstkeltő kombinációk a kormányutódlásról

BUCURESTIBÓL jelentik: A minisztertanács július 19-iki üléséről a következő jelentést bocsájtották ki: „A pénzügyminiszter előterjesztése alapján a minisztertanács elhatározta, hogy a régi, vagyis negyedrészes ezüst tartalmu százleiest július 25-ikével bezárólag véglegesen bevonja a forgalomból. Július 25-ike után ezzel a pénzzel állami adót lehet csak fizetni és a régi száz leleseket ezután a Banca Natională váltja be más pénzre. Az adófizetés és a jegybánál való beváltás határideje október 25-ikén jár le.

A Lupta a következőket írja: Jól informált kormánykörökben arról tudnak, hogy Tătărescu miniszterelnök értesítette munkatársait, hogy ezek

augusztus 15-én legyenek a fővárosban. Mint ismeretes, Ófelsége külföldi utjáról

augusztus 15-én tér vissza az országba. Ezután — folytatja a lap — rendkívül nagy horderejű belpolitikai változás következik be, amely nagy kihatással lesz az ország jövő politikáját illetően.

Ami a kormányutódlás kérdését illeti, liberális körökben úgy tudják, hogy erre október első felénél előbb nem kerülhet sor, eddig az időpontig azonban a nemzeti-parasztpárt politikájában nagy átszervezést kell eszközölni. Csakis ebben az esetben lehet szó arról, hogy október első felében a nemzeti-parasztpárt uralomra juthasson.

Ellenkező esetben a liberálist párt az alkotmányban meghatározott időn túl is uralmon marad

és levezeti az általános választásokat — fejezi be cikkét a Lupta.

— Az Aradul-Nou—ujaradi német tannyelvű állami gimnázium 1926—27. évi volt abiturientiensei tegnap este 10 éves találkozóra gyűltek össze a Kornett-féle vendéglő kerthelyiségében, ahol a még éppenséggel nem „véndiák” benyomást keltő iskolatársak — egyik-másik közülök feleségét és gyermekét is magával hozta — teljes számban jelentek meg. Az ilyen alkalomkor szokásos köszöntők sorát Horváth László, a Cluj—kolozsvári egyetem hallgatója gyönyörűen felépített beszéddel nyitotta meg, hálás kegyelettel adózván elhunyt volt tanáraink: Mayer Nep. János, Neidenbach Ödön, Kováts Lajos és Neamtu I. emlékének. Gerner József, a Kompas-cég könyvelője szép szavakkal mondott köszönetet a jelen s távollevő tanároknak, akik fáradságot nem kímélve, vetették meg jelen s jövő boldogulásuk alapját. A megjelent tanárok közül Ugrin Vichentie igazgató román, Téthy József és Striegl János tanárok német nyelven tartott beszédben adtak kifejezést örömknek volt tanítványaik eme szívből fakadt háláérzet megnyilatkozásáért, egyben buzdítván őket, hogy őriz-zék meg életpályájuk egész folyamán az intézet iránt megnyilatkozott szeretet, hála és ragaszkodás érzelmeit. A társaság a hajnali órákig maradt együtt a legkedélyesebb hangulatban és a tanárok s tanítványok azzal a fogadalommal mondtak búcsút egymásnak, hogy újabb 10 év múlva Isten segítségével ismét találkoznak.

Gyógyuljon, nyaraljon, szórakozzon Budapesten

Mindent nyújt Önnek a fürdők fővárosa. Nemcsak olcsó, de kellemes is.

Nagy utazási kedvezmény, díjmentes vizum

3 hetes pausálkurák.

Leiben fizethetők, valamint felvilágosítás-sal szolgálnak az

„EUROPA”

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat összes irodájában.

Aradon: EUROPA, Bul. Regina Maria 10 (Sándor könyvkereskedés.)

— Az első fehér nő Tibetben. Londonból jelentik: A rejtelmes Tibet megnyitotta kapuját az első fehér nő előtt. A kitüntetett asszony Suydam Cutting ismert amerikai természettudató felesége. Férjével együtt a napokban érkezett Southamptonba és hamarosan továbbutaznak Tibetbe, ahol hosszabb kutatóút bonyolítanak le a new-yorki természettudományi múzeum megbízásából.

— Akinek a vérnyomása magas és szívüködése rendetlen, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az orvosok ajánlják.

Pesti humor

Ismeretes, hogy Minich Károly és Németh Ödön, a pesti törvénytörés orvosszakértői bizonyítványt adtak Torday Lászlónak, a földművelésügyi minisztérium sikkasztó tanácsosának arról, hogy beszámíthatatlan. Később kiderült, hogy Tordaynak semmi baja sincs. Mire Minichet és Némethet felfüggesztették. Az „Ojság” legközelebb megjelenő száma közli majd ezzel kapcsolatban az alábbi viccet:

Kohn megjelent a rabbinál és kétségbeesetten panaszkolja, hogy a fia megbolondult.

— Képzeld el, Rebbe, leányt ölelget és szalonnát eszik . . .

A rabbi nyugodtan néz rá:

— Csak semmi izgalom. A fiad épelméjű. Akkor lenne bolond, ha lányt enne és szalonnát ölelgetne.

— Vasárnap tánccmultság Moneasa—Menyháza fürdőn. Vasárnap rendezi Moneasa—Menyháza-fürdőn a Sebis—borossebesi neolog izraelita hitközség temploma és jótékony intézményei javára kirándulással egybeötött tánccmultságát. A multság délelőtt kirándulással veszi kezdetét, amit délután fürdés és tüzi-labdajáték követ, majd este közös vacsora és tánc következik hajnalig. A belépés díjmentes, de adományokat köszönettel vesz a jótékony célú ünnepély rendező-sége. A rendezőség jelvényel látja el a résztvevőket, akik ennek fejében különböző kedvezményeket élveznek. Különvonat viszi Moneasa—Menyházára Sebis—Borossebesről a tánccmultságon résztvevni akarókat 2 óra 20 perckor, ami Aradról 11 óra 30 perckor indul. Hajnali 4 órakor ugyancsak különvonat szállítja vissza a vendégeket.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Rendelet-törvény útján módot adnak arra, hogy a pénzügyminiszterium a jövőben is eszközölhessen birságleszállításokat

Egyelőre felfüggesztették a háztulajdonosokra kivetett birságok behajtását

A közvagyon védelméről szóló, nemrégiben megjelent törvény egyes intézkedései olyan helyzetet teremtettek, hogy kihágások, illetve birságok ügyében a pénzügyminiszteriumnak megszünt a közbelépési joga. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy *indokolt esetekben közigazgatási úton is leszállíthattak egyes birságokat*. Az új törvény megjelenése óta azonban erre nem kerülhetett sor, annak ellenére, hogy sok esetben a birság csökkentése méltányos lett volna.

Igy például a pénzügyi közegek a *házigazdak egész sora ellen kihágási jegyzőkönyvet vettek fel, mert nem jelentették be idejében lakóikat*. Tekintettel arra, hogy a módosított egyenesadótörvény alkalmazására most került először sor, a pénzügyminiszterium úgy találta, hogy ezekben az esetekben *a birságokat le lehet szállítani 5 vagy akár 2 százalékra is*. Az említett törvény intézkedései miatt azonban a birság ilyen módon való leszállítása nem történhet meg, ugyanakkor pedig a megbirságot háziurak a kérvények egész seregével osztrómolják a pénzügyminiszteriumot.

Erre való tekintettel a pénzügyminiszter elrendelete, hogy *egyelőre függeszék fel ezeknek a birságoknak a behajtását mindaddig, amíg általános rendelkezéssel nem rendezik ezt a kérdést*.

Hasonló helyzetben vannak azok is, akik a szeszmonopol-törvény ellen követtek el kihágást, vagy pedig forgalmiadó miatt vetettek ki rájuk birságot. Régen ezeket a birságokat tíz százalékra csökkentették.

Erre való tekintettel és főként azért, mert a miniszterium megállapítása szerint sokan jóhiszeműek voltak ugyan, de mégis szembekerültek az egyenesadótörvény intézkedéseivel, úgy döntöttek, hogy *rendelet-törvény útján nyújtanak módot a birságok leszállítására*. Ennek a rendelet-törvénynek megszövegezésével Christu Simionescu vezértitkárt bízták meg. Az új rendelet-törvény értelmében leszögeznek majd, hogy *a pénzügyminiszterium által eszközölt birságelengedések vagy törlések nem esnek a közvagyon védelméről szóló törvény intézkedései alá*. A rendelet-törvény előreláthatólag a hét folyamán megjelenik.

Több fizetési egyezmény módosítását határozta el a kormány

Nem hivatalos kimutatás szerint azok az összegek, amelyek különböző clearing-számlákon vannak lekötve, elérik az egymilliárd nyolcszázmillió lejt. Ez a szám élénken rávilágít arra, hogy sürgősen változtatni kell egyes fizetési egyezményeinken.

A kormány módosítani kívánta a Hollandiával megkötött fizetési egyezményt, de a holland kormány közölte, hogy erre nem hajlandó. Ezért a kereskedelemügyi miniszter úgy döntött, hogy az említett egyezményt felmondja.

Ugyancsak közbenjárás történt a kormány részéről a helyzet kedvezőbbé tétele érdekében a francia kormánynál is. A külügyminiszterium ugyanis barátságos hangú jegyzéket juttatott

el a bucuresti-i francia követséghez és a jegyzékben felhívja a francia kormány figyelmét azokra a nehézségekre, amelyekbe a különböző clearing-számlákon lévő összegek előnyös viramentje ütközik. Ezért a helyzet alapos és komoly tanulmányozását javasolja olyan megállapodás létrehozása végett, amely módot nyújt országunknak arra, hogy az aktív kereskedelmi mérleg előnyeit élvezze. Mindezekre való tekintettel szükségesnek mutatkozik a Franciaországgal kötött fizetési egyezmény módosítása.

A kormány egyébként felmondotta a Finnországgal kötött fizetési egyezményt is.

A lengyel gabonapolitika irányvonala

Továbbra is fenntartják a kiviteli korlátozásokat.

A lengyel minisztertanács legutóbbi ülésén megállapította az új termésév gabonapolitikájának irányvonalait. A minisztertanács határozatáról nem adtak ki hivatalos tájékoztatást, hanem a jelentés csupán annak megállapítására szorítkozik, hogy a kormány minden igyekezetével azon lesz, hogy a kenyérmagvak belföldi árát a világpiacon szintvonaon tartsa. Ennek elérésére nemcsak az állami vásárlásokat veszik igénybe, hanem továbbra is fenntartják a kiviteli korlátozásokat is, aminek módosításáról és az esetleges kiviteli enyhítésekről még nem történt határozott döntés. Külön intézkedéseket adnak ki a takarmányellátás biztosítására is. Továbbra is érvényben marad ezenkívül a kiörlési kényszer is. A belügyminiszterium által végrehajtandó gabonataralék felvásárlásával az állami gabonavállalatokat bízzák meg.

= Erősen emelkednek a dán vaj- és tojásárak. A kopenhágai tőzsdén a vaj jegyzését július 15-én 15 koronával felemelték és a vaj ára most 215 korona 100 kilónként. A vaj belföldi ára ennek az emelésnek semmiféle hatása nincs, mert az amugy is magasabb és az emelés következtében csupán a pótdíj csökken. A Dansk Andels Aegeksport a tojás elszámolási árát a július 16—22 időre kg-kint 10 örével emelte és így a tojás ára jelenleg 106 öre kg-kint, hozzávéve a fuvarát és illetéket.

= Májusban passzív volt Egyiptom külforgalma. Az egyiptomi külforgalom hónapok óta tartó emelkedése májusban is — bár kisebb mértékben — folytatódott. A bevétel értéke 3.08 (mult év májusában 2.7) millió egyiptomi font volt, vagyis az emelkedés a mult év májusával szemben 16 százalékos volt. Ugyanakkor a kivitel értéke 4.7 százalékkal emelkedett és 2.56 millió (mult év májusában 2.44 millió) ért el. A bevétel jóval erőteljesebb emelkedése következtében a májusi külforgalom mérlege passzívan zárult, amely passzívum 0.52 (0.26) milliót ért el, vagyis a bevételi többlet a mult év májusával szemben kereken megkétszereződött.

= A Consum új száma a hét legaktuálisabb gazdasági és gazdaságpolitikai eseményeiről főbb cikkeiben számol be, amelyek első forrásból a Consum-ban olvashatók. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj—Kolozsvár, Str. Iuliu Maniu No. 3.

Színház - Művészet

„Kölcsönkérem a feleségem”

Lázár Hilda és Tarnay József együttes jutalomjátéka

Az idei aradi színiévad befejeztével a színtársulat kedvenc művészei e héten kezdik meg jutalomjátékaikat. Azt hisszük, felesleges megemlíteni, hogy mit értünk jutalomjátékok alatt: A művész, aki egész éven át szórakoztatta, neveltette és megrikatta a közönséget, befejezte szerződését se által vállalt kötelezettségét és gondoskodnia kell arról, hogy amíg az új színiévad megkezdődik, fenntarthassa magát. Ezért saját vállalkozásában ugynevezett jutalomjátékot rendez, amelynek jövedelméből nyer kitarást amíg az új szerződése színpadra szólítja. Az aradi színtársulat egyik kedvence, városunkból elszármazott aradi uriaszony, Lázár Hilda és idej első szerződésével együtt közkedveltségnek örvendő művész: Tarnay József együttes jutalomjátéka nyitja meg a szezonvégi színházi utóműsort. Szombaton és vasárnap ismét megelevenedik az aradi Nyári Szinkör színpada és nézőtere, két napon keresztül viszontlájuk kedvenceinket a színpadon. Egy szenzációsan mulattató, csupa sláger zenészekkel teletűzdelt vigoperett kerül műsorra. Az operett-ujdonság címe: „Kölcsönkérem a feleségem”, szövegét Tábori Emil írta, aki annyi mulattató operett-szöveget és kabaré-tréfát írt, zenéjét pedig a nagy népszerűségnek örvendő Sally Géza, több nagyszerű operett — közöttük a „Marika hadnagya” — komponistája szerette. A nagy sikerrel bemutatott operett-ujdonság főszerepeit az aradi színtársulat ki próbált operett-együttesének legkiválóbbjai játszák. A két jutalmazottan kívül Gábor Mara, Varga Ilonka, Sugár Ica mint vendég, Horváth, Lukács, Kovács és Derecskey játszik a főszerepeket, kívülök fellépnek a kisebb szerepekben az operett-együttes többi tagjai is.

Városszerte nagy érdeklődés előzi meg a társulat két művészenek hétfői jutalomjátékát és máris megindult a kereslet a jegyek iránt amelyek egyelőre a jutalmazottaknál lehet előjegyezni és pár nap múlva a színházi pénztárnál kiváltani.

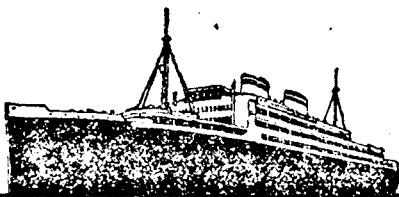
A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Lázár Hilda és Tarnay József jutalomjátéka „Kölcsönkérem a feleségem”

táncos operett-ujdonság.
július 24-én szombaton, és 25-én vasárnap
a Teatrul de vara — Nyári Szinkörben

3810

HAPC

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Kanadába

utazhat a

Hamburg-Amerika Linie

elsősztály óceánjáróival.

Olasz utazási díj, kényelem, jó étkezés és kiszolgálás. A tőkével rendelkező földmives-családokat ismét beengedik!

Közelebbi felvilágosítások:

Hamburg-Amerika Linie

S. A. R.

képviselőtől:

K ü n s t l e r A.

Vizum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Regina Maria 24. Tel. 1086. 461

SPORT KÖZLÖNY

Megérkezett Kertész Gyula, az AMEFA tréner, nyári szabadságáról

A CAMT ellen játszik vasárnap az AMEFA barátságos mérkőzést

Az őszi futballszezon rohamosan közeledik és egyik divíziós csapatunk, az AMEFA vasárnap már meg is kezdi az idényt egy barátságos mérkőzéssel, amelyet a nagy játékerőt képviselő Timișoara—temesvári CAMT ellen bonyolít le. A CAMT csapata vasárnap a Ripensia felett győzött fölényesen 4:1 arányban és az együttes, amelyet Wetzer Rudolf, az egykori híres válogatott középcsatár treniroz, máris jó formában van. Az AMEFA-nak legjobb játékaival kell szerepelnie, ha a vasárnapi meccsen győzni akar.

Kertész Gyula, az AMEFA népszerű trénera még hétfőn megérkezett Aradra és este már részt is vett az egyesület játékosértekezletén. Ez alkalommal Szabó Miklós intézett beszédet a játékosokhoz és kihangsúlyozta a

csapatra váró nagy feladatokat és azok jelentőségét. A játékosértekezleten Gerold, Sadovschi, Kovács, Buibas, Csajka, Balogh, Szabó, Szaniszló, Cucula, Léb, Perneki, Praszler, Batrin, Bellai, Blaskovits és Dvorzsák jelentek meg és nagy figyelemmel hallgatták az egyesület elnökének mélyenszántó szavait.

Kedden délután már népes tréninget tartott a munkáscsapat, amelyen valamennyi számbajelölhető játékos megjelent és a párhetes pihenő után nagy kedvvel végezték a gyakorlatokat. A CAMT elleni csapatot csak a hét végén állítják össze, amny bizonyos, hogy a kitűnő Timișoara—temesvári együttes ellen a pirosfeketék legjobb csapata fog kiállni. Sportkörökben máris nagy az érdeklődés a vasárnapi meccs iránt, amely szép és élvezetes sportot ígér.

Hogyan nyerte a Sportul Studentesc a bajnokságot?

București. A vasárnapi Sportul Studentesc—Sporting-mérkőzéssel befejezést nyert a B) liga keleti csoportja is és a fővárosi egyetemi csapatnak sikerült a győzelmet kivívnia. A B) divízió keleti csoportjának táblázata a következő:

Sportul Studentesc	24	16	4	4	60	26	36
A. C. F. R.	24	17	—	7	60	34	34
D. U. I. G.	24	13	8	3	46	24	34
Dragoș Vodă	24	14	3	7	61	45	31
Victoria	24	13	4	7	58	43	30
Macabi	24	11	3	10	66	49	25
Fr. Română	24	9	7	8	53	49	25
I. A. R.	24	8	5	11	65	53	21
Tr. C. F. P. V.	24	6	7	11	48	58	19
D. V. A.	24	7	4	13	50	70	18
Textila	24	6	7	11	48	58	17
Sporting Iahn	24	4	4	16	33	69	12
Iahn	24	4	2	18	22	28	10

O MEGHOSSZABBITOTTÁK A ROMÁN KUPÁRA VALÓ BEIRATKOZÁSI HATÁRIDŐT. A kupabizottság kiírása szerint július 20-ával lezárulna a Román Kupa 1937—38. évi küzdelmeire való beiratkozás, azonban — tekintettel arra, hogy eddig alig 15 egyesület jelentkezett — a határidőt augusztus 1-ig meghosszabbították, augusztus első napjaiban pedig megtörténik az első forduló beosztása.

O Az SGA sikerrel vidéken. Az SGA két kombinált együttese szerepelt vasárnap Pecica—Pécskán, illetve Pâncota—Pankotán. Pecica—Pécskán az SGA csapata 5:2 (2:1) arányban győzött a CAR—Virtutea kombináltjai ellen és a tornászok góljain Probst (2), Nagy és Zanon, valamint Grosz osztozkodtak, a másik vegyes csapat Pâncota—Pankotán a Sparta ellen 1:0 (1:0) arányban győzött Tóth II. góljaival.

O Román—magyar futballtárgyalások. București. Luchide, a labdarúgószövetség vezértitkára Sovata—Szovátán találkozott Fodor dr., a magyar labdarúgószövetség vezértitkárával. A megbeszélésen a magyar—román labdarúgó mérkőzést beszélték meg, amelyet október 3-án Bucureștiben kellett volna megtartani. Véglegesen megállapították, hogy a Hungaria augusztus 15-én a Venussal játszik Bucureștiben, míg a revánsmérkőzés Budapesten, szeptember 8-án lesz.

O Brașov—Brassóban koncentrálják a maratonfutókat. A Balkán játékokra való tekintettel az országos atlétikai szövetség elhatározta, hogy augusztus 1. utánra Brașov—Brassóban koncentrálja a legjobb 10 maratonfutót, akik együttes edzéssel fognak készülni. Ezek a következők: Gáll, Zinopol, Ghicomban, Mircan, Topala, Tartareanu, Stancoiu, Gociu, Stetenco és Staicu.

A Régnér-fivérek a fővárosi Juventus-hoz szerződtek

Sulyos veszteség éri ismét Arad futballsportját: két kitűnő játékos távozik el ismét Aradról és pedig a CAA két kitűnő futballistája: Régnér Kálmán és Régnér Dániel. Mindkét játékost a fővárosi Juventus Aradon járt vezetőségi tagja, Brottmann bucarești-i ügyvéd szerződtette le és a CAA 40—40.000 leit kapott a játékosokért. A Régnér-fivéreket igen előnyös szerződés köti a Juventus-hoz, olyan szerződés, amellyel aradi divíziós csapatok nem tudnak konkurálni.

O Döntetlenül végződött a Hakoah—Banatul-meccs. A Hakoah a Banatul vendége volt vasárnap és a meccs 4:4 (3:2) arányban döntetlenül végződött. A Hakoah góljain Bundi (2), Segura és Grünfeld osztozkodtak, míg a Banatul részéről Tudor szerezte a gólokat.

O Nyolcnapos kirándulást rendez az Oradea—nagyváradai „Vulturi” turista egyesület. Az Oradea—nagyváradai „Vulturi” turista egyesület nagyszabású 8 napos tanulmányi kirándulást rendez, amely augusztus 15-től augusztus 22-ig tart. A kirándulás utiránya Arad, Timișoara—Temesváron keresztül Reșița—Resica, Orsova, majd a Dunărea—Duna völgyén, Ada Kaleh, Hercules, Lugoj—Lugoson keresztül vissza Oradea—Nagyváradra. Viszafelé a kirándulók augusztus 22-én Aradon töltenek néhány órát, megtekintik a város nevezetességeit, majd este utaznak vissza Oradea—Nagyváradra.

O Az angol—ausztráliai tenismérkőzést befejezték. Az utolsó nap páros mérkőzésben Macgrath—Quist Ausztrália 4:6, 6:0, 3:6, 6:4, 6:4-re győzött az angol Tuckey—Wilde-pár ellen, az utolsó egyes mérkőzésben pedig az angol Austin 10:8, 6:4, 6:4-re győzött az ausztráliai Crawford ellen. Végeredményben Anglia győzött 4:2 arányban.

O A japán—kinai háborúság veszélyezteti a tokiói olimpiát? Werner Klingeber 27 éves német mérnököt szerződtette a nemzetközi olimpiai bizottság, hogy három évig Japánban tartózkodjék a tokiói olimpia előkészítésének megfigyelésére. Klingeber a berlini olimpia előkészítésénél játszott nagy szerepet. Klingeber átutazóban Budapesten kijelentette, hogy amennyiben a japán—kinai háborús viszály tovább mérgesedne, akkor valószínű, hogy már most a tokiói olimpia sorsáról kell gondolkodni. Valószínű, hogy ebben az esetben valamelyik európai fővárosban rendeznék meg a következő olimpiát.

O A magyar evezős bajnokságokat vasárnap tartották meg. Nyolcevezős versenyben: 1. Hungaria 6 p. 21.6 mp., 2. Pannonia 6 p. 25.6 mp., 3. Ujpest EE 6 p. 25.8 mp.

Válogatott törpe-meccset bonyolítanak le augusztus hónapban

Hétről-hétre nagyobb és nagyobb érdeklődés mutatkozik a törpe mérkőzések iránt, amelyek valóban szép és élvezetes játékokat hoznak és ez az érdeklődés arra készítette a törpe-sport aradi irányítót, hogy augusztus hónap folyamán válogatott mérkőzést bonyolítanak le. A mérkőzés időpontja egyelőre még bizonytalan, amny bizonyos csupán, hogy vagy két aradi válogatott játszik majd egymás ellen vagy pedig Timișoara—Temesvár törpeválogatottját kötik le egy barátságos meccsre. A vasárnapi program egyébként a következő:

Gloria-pálya: 8.45 órákor: SGA—Olimpia PTT., 10.00 órákor: Gloria—USA, 11.15 órákor: Tricolor—AMEFA.

CAA-pálya: 8.45 órákor: Juventus—Intelegerea, 10.00 órákor: Unirea—Hakoah, 11.15 órákor: CAA—Transilvania.

Az EGE akciója

a magyar asszonyok és leányok gazdasági szervezése érdekében

A transilvániai magyarság gazdasági egyetemes, az EGE rendkívüli figyelemreméltó akcióba kezdett, amelynek célja a magyar asszonyok és leányok reális alapon történő megszervezése, illetve a gyakorlati életre való előkészítése. Az EGE gazdasági vándortanfolyamokat rendez Transilvania különböző városaiban és ezeknek során elméleti és gyakorlati oktatásban részesíti a jelentkező magyar asszonyokat és leányokat a háztartás terén. A növendékek főzést, mosást, vasalást, fehérneműszabást és varrást, sertés- és baromfienyészetet, kertészetet, egészségügyi tanulnak, tehát mindazt, amire egy polgári háztartás keretein belül feltétlenül szükségük van. Amennyiben kívánják, kézimunkák elkészítését is elsajátíthatják a jelentkező növendékek a tanfolyam során, amelyet két gazdasági tanárnök vezet.

Az első ilyen tanfolyam augusztus 2-ikán nyílik meg Oradeamare—Nagyváradon, az ottani református kulturpalotában. Mindazok, akik a tanfolyamon részt akarnak venni, július 28-ig ötszáz lej részvételi díjat kell hogy befizessenek, ami a főzésnél felhasznált élelmiszerek árának fedezetére szolgál, mert maga a tanítás teljesen díjmentes. A résztvevők ingyen lakást is kaphatnak, ha erre vonatkozó igényüket július 28-ig bejelentik. A részvételi jegyek Oradeamare—Nagyváradon, az ottani Magyar Házban (Str. Duca 9.) vehetők át, ide kell bekiüldeni a részvételi díjakat, valamint az esetleges információkat kérő leveleket.

A tanítás naponként reggel 8 órától 12-ig és délután 2 órától 5 óráig tart, vasárnap és ünnep kivételével. Elméleti oktatás is folyik és a tanfolyam végeztével a növendékek számára nyilvános vizsgát rendeznek, amelyen az EGE vizsgabiztos elnököl. A sikerrel letett vizsgáról a tanfolyam hallgatói szabályszerű bizonyítványt kapnak. A közeljövőben egyébként sor kerül arra, hogy Aradon is hasonló tanfolyamot rendeznek meg.

CARMEN-SYLVA (MOVILA)

Grand Hotel Movila és Hotelul Băilor

Nyitva június 1-től szeptember 30-ig.

Komfortos szobák, folyóvízzel, pensioval vagy anélkül,

Meleg iszapfürdő kurák 3.800 leitől

beleértve a teljes pensiót, orvosi vizsgálatlaltal, fürdővel és összes taxákkal.

Prospektusok és ingyenes információk, szobarendelések eszközölhetők az „Europa” Organizația Română de Turism összes ügyintézőjénél, valamint a szállodák igazgatóságainál. Interurban telefon: 20. Carmen-Sylva.

UJ KÖNYVEK

Malla Talvio: „A darvak“. Hosszu orosz cinyomatása alatt keveset tudunk Finnországról. A nemzeti géniusz elnyomorodva, bennán dermedt az erők, az idegen uralom sorvasztó telében. De a fagy alatt kitörésre készen vártak a romlatlan ősi erők és hatalmas virágzásban törtek ki, amint ütött a szabadulás órája. A világ szeme előtt mind nagyszerűbb arányokban bontakozik ki az új finn kultúra és irodalom. És ennek az új irodalomnak egyik legkiemelkedőbb alkotása Malla Talvio regénye, „A darvak“. A finn nép orosz uralom alóli felszabadulása harcának remek hősköteménye ez a regény. Az események sodró, hatalmas árama, a markáns, robosztus erővel megalkotott hus-vér alakok, a történések mesteri bonyolítása és az utolsó dühét kiadó vörös terror és harcok leírásának sokszor háborzongató valóságérzése izgalmas olvasmányt tesz ebből a könyvből. S az eseményeken keresztül a finn élet jellegzetességei, a sajtóságas éles friss levegő s a millió tündöklő zordon pompája hozzájárul ahhoz, hogy a könyv lelkünkben kitörülhetetlen impresszió maradjon. Malla Talvio: „A darvak“ című regényét az Athenaeum adta ki, nagyregény-

sorozatában jelent meg, amely a magyar és a világirodalom legremekőbb kötetét foglalja magában. (Plid. Zilahy: „Fegyverek visszaneznek“, Tolsztoj: „Kálvária“, Földi: „A század asszonya“, Földi: „Házaspár“, Wells: „Önéletrajz“, stb.). A nagy sorozat hatalmas kötetek: füzve 132 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj. Kérje az Athenaeum-sorozatok és újdonságok teljes jegyzékét.

Stefan Zweig: „Az örök lámpás“. A világhírű írónak ez a legújabb könyve az első jeruzsálemi templom misztikus erejű legendás gyertyatartójáról, a hétágu menoráról szól. Valahányszor eltűnt, ez mindig a zsidók szétszóródását, fogságbevételét vagy legalább is kényszerű vándorlását jelentette. Még a zsidóság 40 évig tartó, Mózes vezette pusztai vándorlását is ennek a gyertyatartónak eltűnése okozta — mondták, regélték, mesélték a zsidó bölcsek — és most, amikor ebben a kis regényben Stefan Zweig varázspálcájának intésére feltárul előttünk Róma grandiózusan tragikus képe a vandálok pusztításai és rablásainak idejében, a római zsidóság kétségbeesve látja, hogy a római kincstárban őrzött hétszer szent mózesi menora a vandálok prédájává válik és velük együtt ismeretlen helyre távozik... De adjuk át a szót Stefan Zweig-nek, aki ebben a csodálatosan szép kis regényben fűzi tovább

a szent ereklye további sorsát, egészen addig, amíg egy öreg zsidó koporsóba téve, jeltelen sírjába helyezi és az örökkévalóra bizza a menora feltámadását vagy végleges eltűnését. A Rózsavölgyi és Társa-cég kiadásában, különös műgonddal kiállított, Horváth Zoltán remek fordításában megjelent mű ára 106 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj—Kolozsvár. Kérjen ingyen Rózsavölgyi jegyzékét.

Elvi megegyezés a spanyol nemzetközi ellenőrzés gyakorlati helyreállításáról

Londonból jelentik: A benemavatókzási bizottság albizottsága ma délelőtt összeült, hogy megkezdje az angol közvetítő javaslatok részleges tárgyalását. Jól értesült angol politikai körök szerint a benemavatókzási bizottság délelőtti ülésén több képviselő általános elvi jelentőségű és fontos javaslatok mellett foglalt állást és így elvi megegyezés jött létre a nemzetközi megfigyelőknek spanyol kikötőkbe való küldéséről. Megállapodtak, hogy bizonyos műszaki szempontok megvitatása miatt ezt az ügyet a technikai albizottság hatáskörébe utalják.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS

Negyedes közvetítőjét jövő csütörtökön Pesten a Múzeumkert főkapuánál záráskor várja. 3758

HÁZASSÁG

Független, csinos, 26 éves művelt úrnő, hárommillió készpénz, emeletes bérház hozománnyal férjhezmenne. Erdéki úton arokipét megküldi. Bizony Ferenccé házasságközvetítő irodája Timișoara. 3795

ALKALMAZÁS

Jóbizonyítvánnyal rendelkező szaknót keresek. Dr. Kelemen, Str. Moise Nicoara 12. 3808

Párezer leit könnyen kereshet főkebefektetés nélkül Aradon és Pecsa környékén kellő ismerettséggel rendelkező egyén. Pontos című levelet „Könn; ü kereset“ jellegre a fiókkiadóba

ÜZLETI munkákra mérnököt keres kisebb timișoari gépgyár. Ajánlatokat életleírással „Fiata“ jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 3704

Üvegszakmából
nőtlen fiatallembert

üvegátnézőnek

keres a Padure-i Üvegyár

Ajánlatokat: Oradea, Str. Avram Iancu 3. címre. 3792

LAKÁS

5, esetleg 8 szobás teljesen komfortos lakás kiadó november 1-re. Volt Földes-palota, I. em. 3802

Különbejárattal díszkötés butorozott szobát keresek. Cimeket kérek leadni a fiókkiadóba.

Kiadó a főtéren, irodának is igen alkalmas, különbejárattal butorozatlan szoba. Cim a kiadóban. 8199

Garconlakás 2 szoba, elő- és fürdőszoba, azonnala kiadó. Volt Földes-palota I. em. 3801

Különbejárattal, tiszta butorozott szobát keresek azonnala, vagy elsejére, fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással a belvárosban. Cimeket „Pontos fizető“ jellegre a fiókkiadóba kérek.

VÉTEL ÉS ELADÁS

Íróasztalt keresek megvételre esetleg merikait. Cimeket a kiadóba kérek. 3809

Haláloset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlástohmit, — Vásárolók lakásban és padláson heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-ucca 5 Steiner Sándor.

Jókarban levő Axminster esődtetőanyag 4 méteres, eladó. Ioan Ka vin No 5. 3500

Hofher-Schranz esőplógarn tura 8-as szekrényel, komeval, Azadul-nou (uj-aradi) legelőn munkába, eladó. Felvilágosítás Schill József, Aradul-nou, S. r. Branau 41. 3799

Jókarban levő takarektűzhelyt megvételre keresek. Cimet a kiadóba kérek. 3807

Gyalugép kombinált egyengető és vastagsági 60 cm. széles, Fräser és lyukfurógépek eladók. Lignim, A. ad, Str. Goldis 18. Telefon 16—32.

Eladó 3806
36" daráló motorral,
6 HP cséplő Fordsonnal,
buzatisztító triór.
Sztarek Károly, Macea, jud. Arad.

Egy mély gyermekkosci, Szepessiféle, eladó. Sportkosci veszek. S. r. Brumarel 3.

Figyelem! Figyelem!
Alkalmi nagyvásár a

„TEMPO“-ban
Írógép, hálósobák 4500 leitől, pianinok 9000 leitől, kombinált festő: szekrény, bel- és külföldi összekötő szőnyegek, varrógépek, antik facsillár, modern ebédli Zálogtárgyak közvetítését a veünk a székeltetésben álló timișoara zálogházba elvállalunk. Meghosszabbításokat oleson eszközünk. — Zálogtárgyakra előleget nyújtunk. TEMPO bizomány: üzlet, Arad, Fischer Bliz-palota.

KÖLÖNFÉLÉK

Mielőtt házat vakolattja
Mielőtt lakását festeti
Mielőtt költözik, úgy
villamosvezetékét és azok tartozékait fektetése szigetelő-oszlopaiba
NAVRÁDI-VAL
Arad, Str. Metianu. 982

Kert és udvar parkirozást, mint kerttelepítést vállalok a legszebb rajzok szerint. Waldfogel Johan vizsgázott műkertész, Páncota, jud. Arad. Legszebb díszcserjék és sokféle anyagok kaphatók. 8805

INGATLAN

Magánház

belváros esendes uoájában 3 szoba, elő-, fürdőszoba, konyha lakással (vizvezeték és pince) 180 □-öles gyümölcsös kerttel, alkalmi áron 250 ezer leiert eladó. 3804

Pálmai ingatlanforgalmi iroda
Blv. Reg. Ferdinand 58.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, JULIUS 21.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Chopin-művek zongorán. Játssza: Alfred Cortot. (Gramofonlemezek). 19.45: Táncczene gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei: Amberg, Joh. Strauss, Robert Stolz, Graff, Ioanovici, San-teuqini. 20.50: Rádiógyetem. Vladimír I. történelmi östörténeti előadása. 21.10: A rádió szalonzenekarának hangversenye, Th. Rogalski vezényletével. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Christache Stănescu-zenekar szórakoztató zenéje a „Mircea“-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek. — Kisérieti adó (212 m.): 21: Vidám zene gramofonlemezek. 21.15: Román zene. 21.30: Egyetemi közlemények. 21.40: Tudományos előadás. 22: Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. közlemények. 11.00: Hírek. 11.20: Regék és babonák a holdról. (Felolvasás.) 11.45: A hold a költészetben. (Felolvasás.) 13.00: Déli harangszó. 13.05: Rella Gabriella, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 13.45: Hírek. 14.00—15.30: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 15.40: Hírek. 17.15: Korallzationok és korallszigetek. (Felolvasás) 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Kisgyermek a felnőttek közt. 18.30: Táncclemezek. 19.10: A dunántúli magyar népzene a rádióban. (Hanglemezekkel.) 19.45: Melles Béla zenekarának műsora. 20.30: A magyar lengyel evezős mérkőzés. Machán Tibor előadása. 20.45: Don Quijote de la Mancha. Kaland három részben. Irtá Cervantes. Utána kb. 21.50: Hírek. 22.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.55: Időjárásjelentés. 23.00: Ir est, az ir-magyar barátság vonata

részvevőinek közreműködésével. Utána kb. 22.00: Hírek francia és olasz nyelven. 0.10: Rác Zsuzsa és cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.10—20.10: Hanglemezek. 20.15—20.40: A Nemzeti Múzeum vándorlása. 20.45—21.30: Melles Béla zenekarának műsora.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 22.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Chopin-művek zongorán. Játssza: Alfred Cortot. (Gramofonlemezek). 19.45: Táncczene gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei: Amberg, Joh. Strauss, Robert Stolz, Graff, Ioanovici, San-teuqini. 20.50: Rádiógyetem. Vladimír I. történelmi östörténeti előadása. 21.10: A rádió szalonzenekarának hangversenye, Th. Rogalski vezényletével. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Christache Stănescu-zenekar szórakoztató zenéje a „Mircea“-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek. — Kisérieti adó (212 m.): 21: Vidám zene gramofonlemezek. 21.15: Román zene. 21.30: Egyetemi közlemények. 21.40: Tudományos előadás. 22: Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. közlemények. 11: Hírek. 11.20: Orvosi tanácsok a nyaralásra. (Felolvasás). 11.45: Látogatás Malta szigetén. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05: Eugen Stepat balalajkenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. — 17.15: Picur, a cukrászinas. (Felolvasás). 18: Egy nagy ardeali—erdélyi színész. (Feleki Miklós). Ditrói Mór csevegése. 18.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 19.45: Csokonai-versek a dalok szárnyán. 20.35: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 21: A rádió külügyi negyedőrája. 21.40: Hírek. — 22: Cigányzenekar. 22.45: Hajós Erzsébet dr. németnyelvű előadása. 23: Időjárásjelentés. 23.05: Puccini „Bohémélet“ c. 4 felvonásos operája hanglemezről, a milanoi Scala előadásában.

Budapest II. 20.35—21: Egy magyarországi barokkmester. — 21.05—21.55: Hanglemezek. 22—22.50: Székely Dezső jazz-zenekara játszik, Szalay László énekel.

Bécs. 8.10—9: Könnnyű lemezek. 14.10: Szimfonikus lemezek. 15: Kuhlenskampff hegedűművész lemezei. 20.25: Csevegés az ivásról lemezekkel. 21.05: A bécsi filharmonikusok. 23.20—0.30: Táncczene.